

มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมิตร กับสุขภาพและสิ่งแวดล้อม **GREEN** Health Attraction

สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย

มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมิตร กับสุขภาพและสิ่งแวดล้อม GREEN Health Attraction

สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย

มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมิตร กับสุขภาพและสิ่งแวดล้อม GREEN Health Attraction

ISBN 978-616-11-5093-8

พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2566

จำนวนพิมพ์ 2,000 เล่ม

จัดทำโดย :

สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
ถนนติวานนท์ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี 11000
โทรศัพท์ 0-2590-4349
โทรสาร 0-2590-4762

<https://env.anamai.moph.go.th>

ออกแบบและผลิตโดย :

บริษัท มินนี่ กรุ๊ป จำกัด
189 หมู่ 2 ตำบลลำไทร อำเภอลำลูกกา ปทุมธานี 12150

คำนำ

การจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดีในแหล่งท่องเที่ยว เป็นเรื่องจำเป็นประการหนึ่ง สำหรับการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของสังคม และเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งแนวโน้มปัจจัยสำคัญในการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้ ส่วนหนึ่งมาจากการปรับตัว และการตระหนักถึงความสำคัญด้านสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อม เนื่องจากเป็นปัจจัยที่นักท่องเที่ยวยุคใหม่ให้ความสำคัญ ขณะเดียวกันในด้านของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวต้องเข้าใจสถานการณ์และมีการบริหารจัดการที่ดีโดยการมีดำเนินการให้มีมาตรฐานด้านสุขภาพอนามัย อนามัยสิ่งแวดล้อม และมีความปลอดภัยในการให้บริการ สร้างความมั่นใจให้กับนักท่องเที่ยว และประชาชนได้

สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย ร่วมกับคณะวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พัฒนามาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสุขภาพและสิ่งแวดล้อม (GREEN Health Attraction) โดยเน้นการบูรณาการการพัฒนาด้านการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมสุขภาพ และการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดการเชื่อมโยงกันในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดความปลอดภัยด้านสุขภาพของนักท่องเที่ยว ประชาชนในพื้นที่

สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม
กรกฎาคม 2566

สารบัญ

- 1 ที่มาและความสำคัญ
- 4 นิยามศัพท์
- 5 องค์ประกอบของมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสุขภาพและสิ่งแวดล้อม (GREEN Health Attraction)
- 5 องค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจประเมินจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 5 เงื่อนไขและขั้นตอนการประเมิน
- 6 แบบประเมินมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสุขภาพและสิ่งแวดล้อม (GREEN Health Attraction)
- 32 รายละเอียดอธิบายเกณฑ์การประเมินมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสุขภาพและสิ่งแวดล้อม (GREEN Health Attraction)
- 40 กฎหมาย หลักเกณฑ์ และมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง
- 42 เอกสารอ้างอิง

ที่มาและความสำคัญ

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก ก่อให้เกิดการลงทุนทั้งทางตรงและทางอ้อม อาทิ ธุรกิจขนส่ง ธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจอาหาร ธุรกิจที่พักแรม และธุรกิจขายของที่ระลึก เป็นต้น ส่งผลให้เศรษฐกิจขยายตัว เกิดการจ้างงาน มีการกระจายรายได้สู่ชุมชนท้องถิ่น ทำให้ประชากรมีรายได้เพิ่มมากขึ้น เกิดการหมุนเวียนเงินตรา ก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน ลดช่องว่างทางสังคม และสามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างเจ้าบ้านและนักท่องเที่ยว มีการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม ซึ่งถือเป็นการสร้างประสบการณ์ที่ดีร่วมกันได้ ทั้งนี้ ในปี 2565 สถานการณ์การท่องเที่ยวเริ่มมีทิศทางที่ดีขึ้น ประชาชนส่วนใหญ่ได้รับวัคซีน รวมไปถึงการมีมาตรการป้องกันโรคโควิด 19 ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่งผลให้การท่องเที่ยวเริ่มกลับมาฟื้นตัวอีกครั้ง ท่ามกลางสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวรูปแบบการเดินทางและความต้องการของนักท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ภาคธุรกิจในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ มีการปรับตัวครั้งใหญ่ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จากบทความเรื่อง Revitalizing Thailand's tourism sector: In search of enablers for future sustainability ของธนาคารแห่งประเทศไทย (2565)

ระบุว่า การปรับโครงสร้างภาคการท่องเที่ยวจะเน้นการลงทุนในภาคการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น อาทิ การลงทุนด้านดิจิทัลเพื่อสนับสนุนกระแส Contactless และแพลตฟอร์มด้านการท่องเที่ยว การปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยว และการลงทุนในระบบการคมนาคม จากปัจจุบันที่ไทยลงทุนเพียงแค่ร้อยละ 13 ของรายได้ภาคการท่องเที่ยว เทียบกับประเทศคู่แข่งอื่น เช่น ฟิลิปปินส์ และมาเลเซีย ที่มีสัดส่วนที่ร้อยละ 21 และ 27 ตามลำดับ รวมทั้งจะทำให้เกิดการจัดสรรทรัพยากรการผลิต ทั้งสินค้านำเข้า เครื่องจักร และแรงงานไปในที่ที่จะได้รับผลดีสูงสุด และจะมีส่วนช่วยเพิ่มผลิตภาพ (Productivity) การให้บริการ ทั้งนี้ การปรับโฉมภาคท่องเที่ยวให้พึ่งพาปัจจัยทุนมากขึ้น จากเดิมที่ภาคการท่องเที่ยวพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติและแรงงานจำนวนมาก ทำให้ในช่วงเปลี่ยนผ่านแรงงานบางส่วนจำเป็นต้องมีการปรับทักษะให้สอดคล้องกับเทรนด์ใหม่ ขณะที่แรงงานส่วนเกินจำเป็นต้องได้รับการดูแลให้สามารถเปลี่ยนไปทำงานในภาคบริการอื่นที่อาจได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นในอนาคต นอกจากนี้ สถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ

ทั้งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น จำเป็นที่จะต้องมีการปรับตัวเช่นกัน สืบเนื่องจากพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เปลี่ยนแปลงไป ส่งผลให้การเดินทางไปเยี่ยมชมสถานที่ต่าง ๆ มีข้อจำกัดมากยิ่งขึ้น แหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งต้องปิดตัวลง ในขณะที่แหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งกลับได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้น ปัจจัยสำคัญในการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้ ส่วนหนึ่งมาจากการปรับตัว และการตระหนักถึงความสำคัญด้านสุขอนามัย และสิ่งแวดล้อม เนื่องจากเป็นปัจจัยที่นักท่องเที่ยวยุคใหม่ให้ความสำคัญ อย่างไรก็ตาม หากธุรกิจท่องเที่ยว และแหล่งท่องเที่ยวมีการปรับตัวได้ดี เข้าใจสถานการณ์ และมีการบริหารจัดการที่ดี โดยการมีมาตรฐาน การสร้างความมั่นใจให้กับนักท่องเที่ยวในกลุ่มต่าง ๆ และมีความปลอดภัยในการให้บริการ บรรยากาศการท่องเที่ยวในประเทศไทย ก็จะกลับมาดีดังเดิมได้

นิยามศัพท์

แหล่งท่องเที่ยว

หมายถึง สถานที่ใดสถานที่หนึ่งที่มีคุณลักษณะทางกายภาพ หรือทางวัฒนธรรม ซึ่งผู้เดินทางหรือนักท่องเที่ยวแต่ละคนเห็นว่าเป็นสถานที่ที่ดึงดูดและตอบสนองความต้องการด้านการพักผ่อนที่เฉพาะเจาะจงได้ โดยแหล่งท่องเที่ยวสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทหลัก คือ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น (UNWTO, 1997) ทั้งนี้ สามารถแบ่งเป็นประเภทย่อยตามลักษณะทางกายภาพหรือทางวัฒนธรรมที่มีความโดดเด่นแตกต่างกันไปตามแต่ละประเทศ สำหรับประเทศไทยสามารถแบ่งประเภทของแหล่งท่องเที่ยวได้หลากหลายประเภท ได้แก่ 1) แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น น้ำตก ชายหาด เกาะ แก่ง ถ้ำ ธรณีสัณฐาน 2) แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และศิลปวิทยาการ 3) แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ 4) แหล่งท่องเที่ยวเชิงนันทนาการ 5) แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร 6) แหล่งท่องเที่ยวชุมชน และ 7) แหล่งท่องเที่ยวเชิงอาหาร เป็นต้น

อนามัยสิ่งแวดล้อม

ตามความหมายขององค์การอนามัยโลก (WHO, 1993) ได้ให้ความหมายไว้ว่า “อนามัยสิ่งแวดล้อมเป็นการดำเนินงานในสิ่งที่จะมีผลกระทบต่อสุขภาพของมนุษย์ รวมถึงคุณภาพชีวิต (Quality of Life) ทั้งปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมทางด้านกายภาพ เคมี ชีวภาพ สังคม และจิตวิทยาสังคม โดยการใช้ทฤษฎีและการดำเนินงานเพื่อประเมิน ตรวจสอบ ควบคุม และป้องกันปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของคนในรุ่นปัจจุบัน และคนในรุ่นอนาคต”

การส่งเสริมสุขภาพ

หมายถึง ขบวนการส่งเสริมให้ประชาชน เพิ่มสมรรถนะในการควบคุม และปรับปรุงสุขภาพของตนเอง ในการบรรลุซึ่งสุขภาวะอันสมบูรณ์ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสังคม

องค์ประกอบของมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสุขภาพและสิ่งแวดล้อม (GREEN Health Attraction)

ประกอบด้วยเกณฑ์การประเมิน 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่
1

เกณฑ์การประเมินด้านสุขอนามัย การป้องกันโรค และการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่

- เกณฑ์การประเมินด้านสุขลักษณะที่ดีของอาคารสถานที่ และสุขอนามัยของเจ้าหน้าที่/ พนักงาน ที่ให้บริการ
- เกณฑ์การประเมินด้านการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ (กรณีมีการระบาดหรือการเฝ้าระวังโรค)

ส่วนที่
2

เกณฑ์การประเมินด้าน GREEN Health

- นโยบายและการบริหารจัดการด้านการอนามัยสิ่งแวดล้อมและการส่งเสริมสุขภาพ
- การพัฒนาตามเกณฑ์ GREEN :
 - G : Garbage การจัดการมูลฝอย
 - R : Restroom การจัดการห้องส้วมและสิ่งปฏิกูล
 - E : Energy การจัดการด้านอนุรักษ์พลังงาน
 - E : Environment การจัดการอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อม
 - N : Nutrition การจัดการสุขาภิบาลอาหาร อาหารปลอดภัยและน้ำดื่ม - น้ำใช้
- การพัฒนาตามเกณฑ์ Health : การส่งเสริมสุขภาพนักท่องเที่ยวและเจ้าหน้าที่/ พนักงาน

ส่วนที่
3

เกณฑ์การประเมินด้านการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

องค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจประเมินจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- กรรมการหลัก : ศูนย์อนามัยที่ 1 - 12 และสถาบันพัฒนาสุขภาวะเขตเมือง
- กรรมการร่วม : 1) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด 2) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น 3) สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด
- กรรมการจากหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ องค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจประเมิน ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของพื้นที่

เงื่อนไขและขั้นตอนการประเมิน

1. ปี 2566 แหล่งท่องเที่ยวที่ขอรับการพัฒนามาตามมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสุขภาพและสิ่งแวดล้อม (GREEN Health Attraction) และพิจารณาเป็นแหล่งท่องเที่ยวต้นแบบด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและการส่งเสริมสุขภาพ
2. ตั้งแต่ปี 2567 เป็นต้น แหล่งท่องเที่ยวที่มีความสนใจ ขอรับการประเมินได้จากกรมอนามัย โดยศูนย์อนามัยที่ 1 - 12 และสถาบันพัฒนาสุขภาวะเขตเมือง เป็นหน่วยงานหลักร่วมกับกรรมการจากหน่วยงานร่วมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำการประเมินและให้การรับรอง หรือสมัครขอรับการประเมินได้ที่ <http://ghh.anamai.moph.go.th>
3. ผลการประเมินให้เป็นที่สุดด้วยมติของคณะกรรมการตรวจประเมินและแหล่งท่องเที่ยวได้รับใบประกาศนียบัตร มีอายุการรับรอง 2 ปี
4. การปรับปรุง เพิ่มเติม มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสุขภาพและสิ่งแวดล้อม (GREEN Health Attraction) เป็นไปตามสถานการณ์และความเหมาะสม

แบบประเมินมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสุขภาพและสิ่งแวดล้อม (GREEN Health Attraction)

ชื่อแหล่งท่องเที่ยว.....

- ☐ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น น้ำตก ชายหาด เกาะ แก่ง ถ้ำ ธรณีสัณฐาน ฯลฯ
- ☐ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และศิลปวิทยาการ
- ☐ แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
- ☐ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนันทนาการ
- ☐ แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร
- ☐ แหล่งท่องเที่ยวชุมชน
- ☐ แหล่งท่องเที่ยวเชิงอาหาร

เลขที่ใบอนุญาตหรือเอกสารการได้รับอนุญาตประกอบกิจการจากหน่วยงานราชการ.....
ที่อยู่.....

โทรศัพท์..... โทรสาร..... อีเมล.....

ชื่อผู้ติดต่อตำแหน่ง.....วันที่ตรวจประเมิน

สรุปผลการประเมิน ☐ ผ่านการประเมิน ☐ ไม่ผ่านการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
ส่วนที่ 1 เกณฑ์การประเมินด้านสุขอนามัย การป้องกันโรค และการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่	
ส่วนที่ 2 เกณฑ์การประเมินด้าน GREEN Health	
ส่วนที่ 3 เกณฑ์การประเมินด้านการท่องเที่ยวยั่งยืน	

คณะกรรมการผู้ตรวจประเมิน

1. ลงชื่อ.....
(.....)
หน่วยงาน.....

2. ลงชื่อ.....
(.....)
หน่วยงาน.....

3. ลงชื่อ.....
(.....)
หน่วยงาน.....

4. ลงชื่อ.....
(.....)
หน่วยงาน.....

5. ลงชื่อ.....
(.....)
หน่วยงาน.....

6. ลงชื่อ.....
(.....)
หน่วยงาน.....

ส่วนที่
1

เกณฑ์การประเมินด้านสุขอนามัย การป้องกันโรค และการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่

คำชี้แจง แหล่งท่องเที่ยวต้องดำเนินการให้ผ่านทุกข้อ

คณะกรรมการตรวจประเมินทำการประเมินตามเกณฑ์การประเมินแต่ละข้อให้สอดคล้องกับการดำเนินการของแหล่งท่องเที่ยว นั้น หากมีการดำเนินการตามข้อความหรือตัวชี้วัดที่ปรากฏให้ท่านทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องของแต่ละข้อ เมื่อประเมินเสร็จให้นับเฉพาะจำนวนข้อที่ท่านทำเครื่องหมายถูก (✓) ในช่องที่ผ่านเท่านั้น แล้วรวมคะแนน

สำหรับในช่อง **“ไม่ดำเนินการ”** ให้พิจารณา ดังนี้

กรณีแหล่งท่องเที่ยว ไม่มีการดำเนินการตามข้อความหรือตัวชี้วัดนั้น แต่เป็นกิจกรรมที่สำคัญและมีความจำเป็น ที่คณะกรรมการตรวจประเมินเห็นว่าต้องดำเนินการ จะไม่นำมาคิดคะแนน (ไม่ผ่าน)

กรณีแหล่งท่องเที่ยว ไม่มีการดำเนินการตามข้อความหรือตัวชี้วัดนั้น เนื่องจากไม่มีกิจกรรมนั้น ๆ เกิดขึ้น หรือกิจกรรมนั้น ไม่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยว ให้เป็นดุลยพินิจของคณะกรรมการตรวจประเมินในการนำมาคิดคะแนน (ผ่าน) โดยให้มีคำชี้แจงในช่องข้อเสนอแนะ

เกณฑ์การประเมินด้านสุขลักษณะที่ดีของอาคารสถานที่ และสุขอนามัยของเจ้าหน้าที่/ พนักงานที่ให้บริการ

เกณฑ์การประเมิน	ดำเนินการ		ไม่ดำเนินการ	ข้อเสนอแนะ
	ผ่าน	ไม่ผ่าน		

ความสะอาดของอาคารสถานที่ให้บริการในแหล่งท่องเที่ยว

- 1.1 บริเวณภายในและโดยรอบอาคารที่ให้บริการนักท่องเที่ยว มีความสะอาด ไม่พบมูลฝอยเกลื่อนกลาด หรือมีน้ำขังนอง ในบริเวณที่ให้บริการ
- 1.2 ไม่พบสัตว์และแมลงพาหะนำโรค หรือแหล่งเพาะพันธุ์และแพร่กระจายของเชื้อโรคในจุดที่เปิดบริการนักท่องเที่ยว

การระบายอากาศที่ดี (รายละเอียดแนบท้าย 1)

- 2.1 มีการจัดการให้อากาศภายในอาคาร อาคารเปิดโล่งมีการระบายอากาศและหมุนเวียนอากาศที่เหมาะสม ไม่มีกลิ่นอับ ความชื้น ซึ่งเป็นแหล่งสะสมของเชื้อโรค
- 2.2 มีการทำความสะอาด ตรวจสอบ บำรุงรักษาระบบระบายอากาศสม่ำเสมอ หรือตามคำแนะนำของผู้ผลิต
- 2.3 การจัดการคุณภาพอากาศภายในอาคาร ให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และประกาศที่ราชการกำหนด

สุขอนามัยส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่/ พนักงาน

- 3.1 มีการตรวจเช็คความพร้อมของเจ้าหน้าที่/ พนักงาน หากพบหรือสงสัยเจ้าหน้าที่/ พนักงานมีอาการเจ็บป่วย ที่อาจแพร่เชื้อให้กับนักท่องเที่ยวให้หยุดปฏิบัติงานทันที และแนะนำให้พบแพทย์
- 3.2 เจ้าหน้าที่/ พนักงานแต่งกายสะอาด เรียบร้อย พร้อมให้บริการแก่นักท่องเที่ยว

เกณฑ์การประเมินด้านการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่
(กรณีมีการระบาดหรือการเฝ้าระวังโรคในพื้นที่ให้ทำการประเมินส่วนนี้เพิ่มเติมด้วย
ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของคณะกรรมการตรวจประเมิน)

01

เกณฑ์การประเมิน	ดำเนินการ		ไม่ดำเนินการ	ข้อเสนอแนะ
	ผ่าน	ไม่ผ่าน		
มาตรการกำกับการสวมใส่หน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้า				
1.1 มีมาตรการรณรงค์ให้นักท่องเที่ยวและเจ้าหน้าที่/พนักงานสวมใส่หน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้า หรืออาจจัดให้มีบริการหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้าสำหรับนักท่องเที่ยว	☐	☐	☐	

02

จัดให้มีจุดบริการและอุปกรณ์ทำความสะอาดไว้บริการ				
2.1 จัดให้มีจุดบริการอ่างล้างมือพร้อมสบู่หรือเจลแอลกอฮอล์ 70% ขึ้นไป สำหรับทำความสะอาดมือไว้บริการในบริเวณพื้นที่ส่วนกลาง เช่น ทางเข้า - ออกแหล่งท่องเที่ยว หน้าประตู หน้าลิฟต์ เป็นต้น	☐	☐	☐	

03

กำหนดมาตรการเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล				
3.1 จัดให้มีการเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล อย่างน้อย 1 เมตร	☐	☐	☐	

04

กำหนดมาตรการเพื่อลดความแออัดในแหล่งท่องเที่ยว				
4.1 จำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับพื้นที่ เพื่อลดความแออัด และหลีกเลี่ยงการติดต่อสัมผัสระหว่างกัน	☐	☐	☐	

05

การระบายอากาศ				
5.1 จัดให้มีการระบายอากาศที่ดี มีอัตราการหมุนเวียนของอากาศอย่างเพียงพอภายในอาคาร เช่น เปิดประตูหน้าต่างก่อนและหลังการเปิดบริการอย่างน้อย 30 นาที และควรเพิ่มการแลกเปลี่ยนอากาศ ด้วยการติดตั้งพัดลมดูดอากาศ	☐	☐	☐	
5.2 ทำความสะอาดระบบปรับอากาศทุก 6 เดือน หรือตามคำแนะนำของผู้ผลิต ตรวจสอบ บำรุงรักษาสม่ำเสมอ หากชำรุดเสียหายให้แจ้งผู้ดูแลระบบทันที	☐	☐	☐	

06

เกณฑ์การประเมิน	ดำเนินการ		ไม่ดำเนินการ	ข้อเสนอแนะ
	ผ่าน	ไม่ผ่าน		
การทำความสะอาดบริเวณทั่วไปและบริเวณจุดเสี่ยง				
6.1 มีการทำความสะอาดพื้นที่ส่วนกลาง บริเวณพื้นผิว อุปกรณ์ที่มีการสัมผัสร่วมกัน ด้วยน้ำยาทำความสะอาด และอาจฆ่าเชื้อโรคเป็นประจำทุกวัน และเพิ่มความถี่ทำความสะอาดทุก 1 - 2 ชั่วโมง เมื่อมีผู้ใช้บริการจำนวนมาก	☐	☐	☐	
6.2 ทำความสะอาดเครื่องเล่น อุปกรณ์สำหรับทำกิจกรรมของผู้รับบริการหรือนักท่องเที่ยวทุกครั้งก่อน - หลังการให้บริการ หรือทบทวนหลังการให้บริการ	☐	☐	☐	

07

การจัดการมูลฝอยที่ปนเปื้อนสารคัดหลั่งจากผู้รับบริการอย่างเข้มงวด (รายละเอียดแนบท้าย 2)				
7.1 จัดให้มีถังรองรับมูลฝอยที่มีฝาปิดมิดชิด จัดการโดยมัดปากถุงให้แน่น เก็บรวบรวมไว้ยังที่พักมูลฝอยนำไปกำจัดอย่างถูกต้อง	☐	☐	☐	
* กรณีจัดถังรองรับมูลฝอยที่ปนเปื้อนสารคัดหลั่งจากผู้รับบริการโดยเฉพาะ ให้เก็บรวบรวมและเติมน้ำยาฆ่าเชื้อ หรือแอลกอฮอล์ 70% ขึ้นไป ลงในถุงมัดปากถุงให้แน่น เก็บรวบรวมไว้ยังที่พักมูลฝอยนำไปกำจัดอย่างถูกต้อง	☐	☐	☐	
7.2 ผู้ปฏิบัติงานต้องสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลอย่างรัดกุมทุกครั้ง ได้แก่ ถุงมือยาง ผ้าปิดปาก - จมูก รองเท้าพื้นยางหุ้มส้น เป็นต้น	☐	☐	☐	

08

การสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อป้องกันโรค				
8.1 มีมาตรการสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อป้องกันโรคในเจ้าหน้าที่/พนักงาน ด้วยการส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่/พนักงาน รับการฉีดวัคซีนครบโดส เพื่อการป้องกันโรค โดยความครอบคลุมของการได้รับวัคซีนของเจ้าหน้าที่/พนักงานให้เป็นไปตามราชการกำหนด	☐	☐	☐	

คำชี้แจง แหล่งท่องเที่ยวต้องดำเนินการให้ผ่านทุกข้อ

คณะกรรมการตรวจประเมินทำการประเมินตามเกณฑ์การประเมินแต่ละข้อให้สอดคล้องกับการดำเนินการของแหล่งท่องเที่ยว หากมีการดำเนินการตามข้อความหรือตัวชี้วัดที่ปรากฏให้ท่านทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องของแต่ละข้อ เมื่อประเมินเสร็จให้นับเฉพาะจำนวนข้อที่ท่านทำเครื่องหมายถูก (✓) ในช่องที่ผ่านเท่านั้น แล้วรวมคะแนน

สำหรับในช่อง “ไม่ดำเนินการ” ให้พิจารณา ดังนี้

กรณีแหล่งท่องเที่ยว ไม่มีการดำเนินการตามข้อความหรือตัวชี้วัดนั้น แต่เป็นกิจกรรมที่สำคัญและมีความจำเป็นที่คณะกรรมการตรวจประเมินเห็นว่าต้องดำเนินการ จะไม่นำมาคิดคะแนน (ไม่ผ่าน)

กรณีแหล่งท่องเที่ยว ไม่มีการดำเนินการตามข้อความหรือตัวชี้วัดนั้น เนื่องจากไม่มีกิจกรรมนั้น ๆ เกิดขึ้น หรือกิจกรรมนั้นไม่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยว ให้เป็นดุลยพินิจของคณะกรรมการตรวจประเมินในการนำมาคิดคะแนน (ผ่าน) โดยให้มีคำชี้แจงในช่องข้อเสนอแนะ

นโยบายและการบริหารจัดการด้านการอนามัยสิ่งแวดล้อมและการส่งเสริมสุขภาพ

01

เกณฑ์การประเมิน	ดำเนินการ		ไม่ดำเนินการ	ข้อเสนอแนะ
	ผ่าน	ไม่ผ่าน		
นโยบายด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและการส่งเสริมสุขภาพ (รายละเอียดแนบท้าย 3)				
1.1 มีการดำเนินงานตามนโยบายด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม สุขอนามัย และการส่งเสริมสุขภาพในแหล่งท่องเที่ยว อย่างเป็นรูปธรรมและมีการประเมินผลการดำเนินงานชัดเจน				

การดำเนินงานพัฒนาตามเกณฑ์ GREEN

02

เกณฑ์การประเมิน	ดำเนินการ		ไม่ดำเนินการ	ข้อเสนอแนะ
	ผ่าน	ไม่ผ่าน		
G : Garbage การจัดการมูลฝอย (รายละเอียดแนบท้าย 4)				
2.1 มีการดำเนินการลดปริมาณมูลฝอยตามมาตรการ 3Rs (Reduce Reuse Recycle) อย่างเป็นรูปธรรม	☐	☐	☐	
2.2 มีการรณรงค์ให้ร้านค้า และร้านอาหารในแหล่งท่องเที่ยว ลดมูลฝอยที่ย่อยสลายยาก เช่น ลดการใช้บรรจุภัณฑ์แบบพลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้ง (Single-use plastic) และไม่ใช่ภาชนะโฟมบรรจุอาหาร เป็นต้น	☐	☐	☐	
2.3 จัดให้มีภาชนะรองรับมูลฝอยเพียงพอ มีฝาปิดมิดชิด และคัดแยกมูลฝอย คือ มูลฝอยทั่วไป มูลฝอยอันตราย มูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ และอื่น ๆ เช่น มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน เป็นต้น	☐	☐	☐	

เกณฑ์การประเมิน	ดำเนินการ		ไม่ดำเนินการ	ข้อเสนอแนะ
	ผ่าน	ไม่ผ่าน		
2.4 มีการกำหนดเส้นทางและเวลาในการเคลื่อนย้ายมูลฝอยและล้างทำความสะอาดเข็นเคลื่อนย้ายมูลฝอยหลังจากเสร็จสิ้นภารกิจในแต่ละวัน	☐	☐	☐	
2.5 มีที่พักรวมมูลฝอยที่ถูกสุขลักษณะ และเก็บรวบรวมมูลฝอยส่งไปกำจัดอย่างสม่ำเสมอตามวัน เวลา ที่กำหนด ไม่ให้เกิดการสะสมหรือมูลฝอยตกค้าง	☐	☐	☐	

R : Restroom การจัดการห้องส้วมและสิ่งปฏิกูล (รายละเอียดแบบท้าย 5)

- 3.1 มีการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในอาคารที่เป็นพื้นที่ส่วนกลางของแหล่งท่องเที่ยวตามมาตรฐานสิ่งแวดล้อมระดับประเทศ (HAS) ของกรมอนามัย
- 3.2 จัดให้มีส้วมนั่งราบสำหรับผู้พิการ ผู้สูงวัย และหญิงตั้งครรภ์อย่างน้อยหนึ่งในบริเวณที่สะดวก เข้าถึงได้ง่ายเป็นไปตาม พ.ร.บ.ควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522
- 3.3 มีความคิดสร้างสรรค์หรือมีการสร้างนวัตกรรมเพื่อประหยัดพลังงานและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น ใช้สุขภัณฑ์ที่ประหยัดน้ำ การใช้พลังงานทดแทน การใช้กระดาษชำระที่ย่อยสลายง่าย ไม่อุดตันท่อสิ่งปฏิกูล เป็นต้น
- 3.4 มีการใช้สารชีวภาพและสารเคมีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในการทำความสะอาดห้องส้วม เป็นต้น
- 3.5 มีระบบเก็บกักและบำบัดสิ่งปฏิกูลสำเร็จรูปที่สามารถบำบัดน้ำทิ้งได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน โดยต้องติดตั้งในบริเวณที่ห่างจากแหล่งน้ำไม่น้อยกว่า 10 เมตร
*กรณีเป็นระบบบ่อเกรอะ - บ่อซึมต้องติดตั้งในบริเวณที่ห่างจากแหล่งน้ำไม่น้อยกว่า 30 เมตร และน้ำทิ้งหลังการบำบัดแล้วต้องปล่อยซึมลงดินเท่านั้น

☐	☐	☐
☐	☐	☐
☐	☐	☐
☐	☐	☐
☐	☐	☐

E : Energy การจัดการด้านอนุรักษ์พลังงาน

- 4.1 มีนโยบายหรือมาตรการประหยัดพลังงานที่เป็นรูปธรรม เกิดการปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดร่วมกันทั้งองค์กร และมีการประเมินผลสำเร็จของการดำเนินการตามนโยบายที่ชัดเจน
- 4.2 มีการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนหรือพลังงานทางเลือก ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว

☐	☐	☐
☐	☐	☐

เกณฑ์การประเมิน	ดำเนินการ		ไม่ดำเนินการ	ข้อเสนอแนะ
	ผ่าน	ไม่ผ่าน		
E : Environment การจัดการอาคาร สถานที่ และสิ่งแวดล้อม (รายละเอียดแนบท้าย 6)				
5.1 มีการจัดการพื้นที่สีเขียว จัดภูมิทัศน์ และพื้นที่ว่างในแหล่งท่องเที่ยวรวมกันได้อย่างน้อยร้อยละ 10 ของพื้นที่ทั้งหมด เพื่อการพักผ่อนที่สร้างความรู้สึกผ่อนคลายสำหรับนักท่องเที่ยวและเจ้าหน้าที่/ พนักงาน	☐	☐	☐	
5.2 กำหนดพื้นที่ใช้งานอย่างชัดเจน มีการดูแลรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อยทั้งภายนอกภายในอาคาร และมีป้ายสัญลักษณ์บอกไว้ชัดเจน	☐	☐	☐	
5.3 จัดพื้นที่ส่วนกลางให้สะอาด จัดวางอุปกรณ์เครื่องใช้อย่างเหมาะสม เป็นระเบียบ และปลอดภัย เช่น ศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยว สปา ห้องประชุม ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก ห้องเก็บวัสดุสิ่งของ เป็นต้น	☐	☐	☐	
5.4 กรณีแหล่งท่องเที่ยวมีบริการห้องพัก ต้องมีการทำความสะอาดห้องพัก และอุปกรณ์เครื่องใช้ให้สะอาดเป็นระเบียบก่อนและหลังการเข้าพัก	☐	☐	☐	
5.5 มีการติดตั้งบ่อดักไขมันบริเวณท่อระบายน้ำเสียก่อนเข้าสู่ระบบบำบัดน้ำเสีย ต้องไม่ปล่อยน้ำเสียลงสู่พื้นดินหรือแหล่งน้ำโดยตรง ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และประกาศที่ราชการกำหนด	☐	☐	☐	
5.6 มีการติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียเพื่อบำบัดน้ำเสียของแหล่งท่องเที่ยว และน้ำทิ้งหลังผ่านการบำบัดแล้วได้มาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งและจัดทำรายงานตามที่กฎหมายกำหนด หากปล่อยน้ำทิ้งออกสู่ภายนอกต้องไม่ส่งผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม * กรณีแหล่งท่องเที่ยวที่ไม่ได้กำหนดให้มีการติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียตามกฎหมาย ต้องมีการติดตั้งบ่อดักไขมันบริเวณท่อระบายน้ำเสีย และรวบรวมน้ำเสียไปยังบ่อซึม โดยให้น้ำเสียไหลซึมลงดิน	☐	☐	☐	
5.7 มีการดำเนินการป้องกันอัคคีภัย และการอพยพหนีไฟเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด	☐	☐	☐	
5.8 มีการเดินสายไฟที่เป็นระเบียบ มีมาตรการในการดูแลอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างความปลอดภัยในการใช้งาน	☐	☐	☐	
5.9 มีสถานที่จัดเก็บสารเคมีประเภทต่าง ๆ แยกเป็นสัดส่วน มีป้ายบ่งชี้ชัดเจน ไม่ส่งกลิ่นเหม็นรบกวน หรือสร้างความเดือดร้อนรำคาญต่อชุมชน	☐	☐	☐	

เกณฑ์การประเมิน	ดำเนินการ		ไม่ดำเนินการ	ข้อเสนอแนะ
	ผ่าน	ไม่ผ่าน		
N : Nutrition				
การจัดการสุขาภิบาลอาหาร อาหารปลอดภัย (รายละเอียดแนบท้าย 7)				
6.1 สถานที่เตรียม ประคบประกำ และรับประทานอาหาร เป็นสัดส่วน ไม่พบสัตว์และแมลงพาหะ นำโรค จัดให้มี ถังรองรับมูลฝอย อย่างถาวร และห้องส้วมที่ถูกสุขลักษณะ	☐	☐	☐	
6.2 เตรียม - ประคบอาหารบนโต๊ะที่สูงจากพื้นอย่างน้อย 60 เซนติเมตร อาหารแห้งไม่พบเชื้อรา ใช้สารปรุงแต่ง อาหารที่ปลอดภัย จัดการอาหารให้สะอาดก่อนปรุงเก็บ อาหารเนื้อสัตว์สดในอุณหภูมิที่ต่ำกว่า 5 องศาเซลเซียส อาหารปรุงสำเร็จมีการปกปิด วางสูงจากพื้นอย่างน้อย 60 เซนติเมตร น้ำแข็งที่ใช้บริโภคต้องสะอาดและ มีการปกปิดไม่มีสิ่งของอื่นแฉะรวมไว้	☐	☐	☐	
6.3 ภาชนะ อุปกรณ์ เครื่องใช้ต้องสะอาด มีการฆ่าเชื้อภาชนะ อุปกรณ์ภายหลังการทำความสะอาดมีการปกปิด เก็บสูงจากพื้นอย่างน้อย 60 เซนติเมตร ตู้แช่ ตู้เย็นสะอาด มีสภาพดี เชียงและมิดแยกใช้ระหว่างอาหารสุกดิบ และ ผลไม้	☐	☐	☐	
6.4 ผู้ประกอบกิจการและผู้สัมผัสอาหารต้องผ่านการอบรม ตามหลักสูตรผู้ประกอบกิจการและผู้สัมผัสอาหาร ตาม “กฎกระทรวงสุขลักษณะของสถานที่จำหน่ายอาหาร พ.ศ.2561”	☐	☐	☐	
6.5 เลือกวัตถุดิบจากแหล่งที่เชื่อถือได้ ไม่ปนเปื้อนสารเคมี หรือสารกำจัดศัตรูพืชหรือมีมาตรฐานอาหารปลอดภัย รับรอง	☐	☐	☐	
6.6 หลีกเลี่ยงการนำสัตว์ป่ามาปรุงประกอบอาหารหรือ จำหน่าย เพราะอาจเป็นพาหะของโรคต่าง ๆ ได้	☐	☐	☐	
การจัดการคุณภาพน้ำดื่ม				
6.7 จัดให้มีจุดบริการน้ำดื่มอย่างเพียงพอต่อจำนวน ผู้มารับบริการ (รวมถึงการขาย)	☐	☐	☐	
6.8 น้ำดื่มบรรจุปิดสนิทที่ให้บริการได้มาตรฐาน และมีเลขสารบบอาหาร (อย.) เก็บสูงจากพื้นอย่างน้อย 15 เซนติเมตร	☐	☐	☐	
6.9 จุดบริการน้ำดื่ม หัวก๊อกน้ำดื่ม ตู้บริการน้ำดื่ม เครื่องกรอง อยู่ในสภาพดีสะอาด ไม่มีคราบสกปรก และทำความสะอาด อย่างสม่ำเสมอตามระยะเวลาที่กำหนด	☐	☐	☐	

เกณฑ์การประเมิน	ดำเนินการ		ไม่ดำเนินการ	ข้อเสนอแนะ
	ผ่าน	ไม่ผ่าน		
6.10 น้ำดื่มที่ใช้บริโภคของแหล่งท่องเที่ยวได้รับการตรวจ เฝ้าระวังด้วยชุดทดสอบการปนเปื้อนโคลิฟอร์มแบคทีเรีย อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง	☐	☐	☐	
การจัดการคุณภาพน้ำใช้				
6.11 น้ำใช้ เป็นน้ำประปาหรือน้ำที่ผ่านการปรับปรุงคุณภาพน้ำ และมีเพียงพอตลอดเวลา * กรณีใช้น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติ ต้องทำความสะอาด ถังพักน้ำ และมีการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำสม่ำเสมอ	☐	☐	☐	
6.12 ภาชนะบรรจุน้ำใช้ สะอาด มีสภาพดี และทำความสะอาด อย่างสม่ำเสมอตามระยะเวลาที่กำหนด	☐	☐	☐	
6.13 มีผลการตรวจเฝ้าระวังปริมาณคลอรีนอิสระคงเหลือ (Residual chlorine) ในน้ำประปา (ปลายท่อไกลที่สุด) กำหนดมาตรฐาน 0.2 – 0.5 มิลลิกรัม/ลิตร (สถานการณ์ปกติ) ความถี่ 6 เดือน/ครั้ง และ 0.5 – 1.0 มิลลิกรัม/ลิตร (สถานการณ์เกิดโรคระบาด) ความถี่ 4 เดือน/ครั้ง	☐	☐	☐	

07

เกณฑ์การประเมิน	ดำเนินการ		ไม่ดำเนินการ	ข้อเสนอแนะ
	ผ่าน	ไม่ผ่าน		
การส่งเสริมสุขภาพนักท่องเที่ยว (รายละเอียดแนบท้าย 8)				
7.1 มีการสื่อสารความรู้ด้านการส่งเสริมสุขภาพ สุขอนามัยและสมดุลชีวิตให้กับนักท่องเที่ยว ผ่านช่องทางสื่อสารต่าง ๆ เช่น บอร์ดประชาสัมพันธ์ แผ่นพับ เว็บไซต์ เป็นต้น	☐	☐	☐	
7.2 มีการจัดพื้นที่สาธารณะสำหรับรองรับนักท่องเที่ยวในการออกกำลังกาย หรือจัดกิจกรรมเพื่อการออกกำลังกายและนันทนาการ	☐	☐	☐	
7.3 มีการจัดการด้านการส่งเสริมสุขภาพให้กับนักท่องเที่ยวสามารถเลือกใช้บริการได้ เช่น เมนูสุขภาพ สินค้าทางเลือกสุขภาพ อาหารปลอดภัย เป็นต้น	☐	☐	☐	
7.4 มีการดำเนินการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ โดยกำหนดเขตปลอดบุหรี่ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.2561	☐	☐	☐	
7.5 จัดให้มีชุดปฐมพยาบาลเบื้องต้น และเครื่องช่วยชีวิตที่จำเป็น เช่น เครื่อง AED ไว้คอยให้บริการพร้อมกับวิธีการใช้งานเบื้องต้น	☐	☐	☐	
7.6 จัดระบบการส่งต่อนักท่องเที่ยวที่เจ็บป่วยหรือบาดเจ็บให้มีประสิทธิภาพและเตรียมพร้อมตลอดเวลา	☐	☐	☐	

08

การส่งเสริมสุขภาพเจ้าหน้าที่/ พนักงาน				
8.1 มีการให้ความรู้ด้านการส่งเสริมสุขภาพและอนามัย สิ่งแวดล้อม ให้แก่เจ้าหน้าที่/ พนักงาน เช่น การฝึกอบรม การเผยแพร่ข้อมูลด้านการส่งเสริมสุขภาพ และอนามัย สิ่งแวดล้อมหรือกิจกรรมอื่น ๆ เป็นต้น	☐	☐	☐	
8.2 มีการสนับสนุนกิจกรรมด้านส่งเสริมสุขภาพและ อนามัยสิ่งแวดล้อมภายในองค์กร เช่น การจัดพื้นที่ให้ ออกกำลังกายนันทนาการ เป็นต้น โดยเน้นการมีส่วนร่วม ของเจ้าหน้าที่/ พนักงาน	☐	☐	☐	
8.3 มีการส่งเสริม ดูแลด้านอาหารและโภชนาการของ เจ้าหน้าที่/ พนักงาน	☐	☐	☐	
8.4 มีการตรวจสุขภาพประจำปีเจ้าหน้าที่/ พนักงานทุกคน	☐	☐	☐	
8.5 จัดให้มีการแสดงความคิดเห็น/ กล้องรับความคิดเห็น ด้านสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมในการทำงาน	☐	☐	☐	
8.6 จัดบริการห้องพยาบาลหรือชุดพยาบาลสำหรับเจ้าหน้าที่/ พนักงานที่เจ็บป่วยหรือบาดเจ็บ	☐	☐	☐	

เกณฑ์การประเมินด้านการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

คำชี้แจง

เกณฑ์การประเมินสำหรับแหล่งท่องเที่ยวแต่ละประเภท ให้คณะกรรมการตรวจประเมินเลือกเกณฑ์การประเมินของประเภทแหล่งท่องเที่ยว และทำการประเมินให้ทั้งสองสอดคล้องกับการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวนั้น หากมีการดำเนินการตามข้อความ หรือตัวชี้วัดที่ปรากฏให้ท่านทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่อง หากข้อใดไม่ได้ดำเนินการให้ใส่เครื่องหมายกากบาท (X) เมื่อประเมินเสร็จให้นับเฉพาะจำนวนข้อที่เลือกเครื่องหมายถูก (✓) เท่านั้น แล้วรวมคะแนน

1. เกณฑ์การประเมินแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

การจัดการท่องเที่ยววิถีใหม่

ดำเนินการ	ไม่ดำเนินการ	
☐	☐	01 นำเทคโนโลยีมาสนับสนุนการให้ข้อมูลในแหล่งท่องเที่ยวทดแทนการใช้สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น การใช้เอกสารอิเล็กทรอนิกส์แนะนำกิจกรรม สินค้า บริการ
☐	☐	02 การชำระค่าใช้จ่ายผ่านระบบ e-payment เพื่อลดความเสี่ยงในการติดต่อสัมผัส
☐	☐	03 พนักงานไม่สัมผัสของใช้ส่วนตัวของนักท่องเที่ยวโดยตรง หากมีความจำเป็นต้องสัมผัส จะต้องสวมถุงมือทุกครั้ง
☐	☐	04 มีมาตรการให้นักท่องเที่ยวนำอุปกรณ์/ ของใช้ส่วนตัวในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวมาด้วยตนเอง เช่น อุปกรณ์ดำน้ำ อุปกรณ์ส่องสัตว์ เป็นต้น
☐	☐	05 ทำความสะอาดอุปกรณ์/ เครื่องเล่นทุกครั้งให้บริการเสร็จสิ้น
☐	☐	06 ควรมีเส้นทางหรือแนวบอกเส้นทางอย่างชัดเจนในการเข้าใช้บริการ เช่น การตีเส้นสีที่พื้น ให้มีสีที่แตกต่างกันตามชนิดการให้บริการ หรือจุดสีเพื่อแสดงระยะยืนเว้นห่าง เป็นต้น

การท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

ดำเนินการ	ไม่ดำเนินการ	
☐	☐	07 กิจกรรมการท่องเที่ยวต้องไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ และสร้างมลพิษให้กับสิ่งแวดล้อม
☐	☐	08 จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ไม่ก่อเหตุรำคาญ และสร้างอันตรายต่อสุขภาพของผู้ที่อยู่ในชุมชน
☐	☐	09 มีการใช้พาหนะและการขนส่งสาธารณะที่ยั่งยืน และปล่อยมลพิษต่ำ รวมถึงการเดินทางแบบใช้แรงตัวเอง (Active travel) เช่น การเดิน การปั่นจักรยาน เป็นต้น

ดำเนินการ	ไม่ดำเนินการ	
☐	☐	10 การออกแบบสิ่งก่อสร้างเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว ต้องมีลักษณะที่กลมกลืนกับธรรมชาติ สภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น
☐	☐	11 มีการพิจารณานำทรัพยากรทางเลือกที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่และมีผลกระทบน้อยกว่า มาทดแทนทรัพยากรที่ใช้แล้วหมดไป

การสร้างการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวและชุมชน

ดำเนินการ	ไม่ดำเนินการ	
☐	☐	12 มีการประเมินความพึงพอใจจากนักท่องเที่ยวในด้านคุณภาพ ด้านบริการ และด้านอื่น ๆ
☐	☐	13 มีการนำเสนอและความเห็นจากนักท่องเที่ยวมาพิจารณาและหากมีข้อแก้ไขได้มีการปรับปรุงให้ดีขึ้น
☐	☐	14 ร่วมพัฒนาหรือมีกิจกรรมกับชุมชนรอบข้างให้เกิดการอยู่ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์และเป็นมิตร
☐	☐	15 มีกิจกรรมเสริมสร้างความตระหนักรู้ด้านการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนให้กับผู้เกี่ยวข้องในแหล่งท่องเที่ยว

การจัดการการท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม

ดำเนินการ	ไม่ดำเนินการ	
☐	☐	16 มีการเฝ้าสังเกตการณ์ ประเมิน และศึกษาผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ การสงวนรักษาระบบนิเวศถิ่นที่อยู่และพันธุ์พืชหรือสัตว์ รวมถึงป้องกันการเริ่มต้นและการแพร่กระจายของสายพันธุ์พืชหรือสัตว์ต่างถิ่น
☐	☐	17 มีการจัดการกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นภายในหรือโดยรอบแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ
☐	☐	18 มีการเผยแพร่คู่มือการปฏิบัติตัวสำหรับนักท่องเที่ยวเข้าชมจุดท่องเที่ยวที่มีความเปราะบางทางธรรมชาติ โดยแจกจ่ายให้แก่นักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์ ทั้งก่อนและขณะเข้าชมในแหล่งท่องเที่ยว
☐	☐	19 มีระบบจัดการนักท่องเที่ยว ทั้งภายในและโดยรอบแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ โดยคำนึงถึงคุณลักษณะของพื้นที่ขีดความสามารถในการรองรับและความอ่อนไหวเปราะบางของพื้นที่
☐	☐	20 มีการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานอนุรักษ์ในท้องถิ่น เพื่อระบุความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นจากการท่องเที่ยว และมีมาตรการลดความเสี่ยงเหล่านั้น

รวมคะแนน (จำนวนข้อที่มีเครื่องหมายถูก)

2. เกณฑ์การประเมินแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และศิลปวิทยาการ

การจัดการท่องเที่ยววิถีใหม่

ดำเนินการ	ไม่ดำเนินการ	
☐	☐	01 นำเทคโนโลยีมาสนับสนุนการให้ข้อมูลในแหล่งท่องเที่ยวทดแทนการใช้สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น การใช้เอกสารอิเล็กทรอนิกส์แนะนำกิจกรรม สินค้า บริการ
☐	☐	02 การชำระค่าใช้จ่ายผ่านระบบ e-payment เพื่อลดความเสี่ยงในการติดต่อสัมผัส
☐	☐	03 พนักงานไม่สัมผัสของใช้ส่วนตัวของนักท่องเที่ยวโดยตรง หากมีความจำเป็นต้องสัมผัส จะต้องสวมถุงมือก่อนทุกครั้ง
☐	☐	04 มีมาตรการให้นักท่องเที่ยวนำอุปกรณ์/ ของใช้ส่วนตัวในการทำกิจกรรม การท่องเที่ยวมาด้วยตนเอง เช่น อุปกรณ์ดำน้ำ อุปกรณ์ส่องสัตว์ เป็นต้น
☐	☐	05 ทำความสะอาดอุปกรณ์/ เครื่องเล่นทุกครั้งที่ทำให้บริการเสร็จสิ้น
☐	☐	06 ควรมีเส้นทางหรือแนวบอกเส้นทางอย่างชัดเจนในการเข้าใช้บริการ เช่น การตีเส้น สีที่พื้น ให้มีสีที่แตกต่างกันตามชนิดการให้บริการ หรือจุดสีเพื่อแสดงระยะยืน เว้นห่าง เป็นต้น

การท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

ดำเนินการ	ไม่ดำเนินการ	
☐	☐	07 กิจกรรมการท่องเที่ยวต้องไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ และสร้างมลพิษให้กับสิ่งแวดล้อม
☐	☐	08 จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ไม่ก่อเหตุรำคาญ และสร้างอันตรายต่อสุขภาพของผู้ที่อยู่ในชุมชน
☐	☐	09 มีการใช้พาหนะและการขนส่งสาธารณะที่ยั่งยืน และปล่อยมลพิษต่ำ รวมถึงการเดินทางแบบใช้แรงตัวเอง (Active travel) เช่น การเดิน การปั่นจักรยาน เป็นต้น
☐	☐	10 การออกแบบสิ่งก่อสร้างเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว ต้องมีลักษณะที่กลมกลืนกับธรรมชาติ สภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น
☐	☐	11 มีการพิจารณานำทรัพยากรทางเลือกที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่และมีผลกระทบน้อยกว่า มาทดแทนทรัพยากรที่ใช้แล้วหมดไป

การสร้างการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวและชุมชน

ดำเนินการ	ไม่ดำเนินการ	
☐	☐	12 มีการประเมินความพึงพอใจจากนักท่องเที่ยวในด้านคุณภาพ ด้านบริการ และด้านอื่น ๆ
☐	☐	13 มีการนำข้อเสนอและความเห็นจากนักท่องเที่ยวมาพิจารณาและหากมีข้อแก้ไขได้มีการปรับปรุงให้ดีขึ้น
☐	☐	14 ร่วมพัฒนาหรือมีกิจกรรมกับชุมชนรอบข้างให้เกิดการอยู่ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์และเป็นมิตร
☐	☐	15 มีกิจกรรมเสริมสร้างความตระหนักรู้ด้านการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องในแหล่งท่องเที่ยว

การจัดการการท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม

ดำเนินการ	ไม่ดำเนินการ	
☐	☐	16 มีการเฝ้าสังเกตการณ์ ประเมิน และศึกษาผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่อาจเกิดขึ้นในแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม และมีการแบ่งปันข้อมูลดังกล่าวไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ
☐	☐	17 มีการจัดการกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นภายใน หรือโดยรอบสถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม
☐	☐	18 มีการเผยแพร่คู่มือการปฏิบัติตัวสำหรับนักท่องเที่ยวเมื่อเข้าชมสถานที่ท่องเที่ยวที่ไประบางทางวัฒนธรรม และแนวทางการเข้าชมการจัดแสดงอิเว้นท์ทางวัฒนธรรม
☐	☐	19 มีหลักปฏิบัติสำหรับผู้ประกอบการท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์ ในการจัดการนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม
☐	☐	20 มีการสื่อสาร/แจกข้อมูลเนื้อหาการสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว ด้วยรูปแบบที่นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงได้ก่อนการเข้ามาในแหล่งท่องเที่ยว

รวมคะแนน (จำนวนข้อที่มีเครื่องหมายถูก)

3. เกณฑ์การประเมินแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

การจัดการท่องเที่ยววิถีใหม่

ดำเนินการ	ไม่ดำเนินการ	
☐	☐	01 นำเทคโนโลยีมาสนับสนุนการให้ข้อมูลในแหล่งท่องเที่ยวทดแทนการใช้สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น การใช้เอกสารอิเล็กทรอนิกส์แนะนำกิจกรรม สินค้า บริการ
☐	☐	02 การชำระค่าใช้จ่ายผ่านระบบ e-payment เพื่อลดความเสี่ยงในการติดต่อสัมผัส
☐	☐	03 พนักงานไม่สัมผัสของใช้ส่วนตัวของนักท่องเที่ยวโดยตรง หากมีความจำเป็นต้องสัมผัส จะต้องสวมถุงมือก่อนทุกครั้ง
☐	☐	04 มีมาตรการให้นักท่องเที่ยวนำอุปกรณ์/ ของใช้ส่วนตัวในการทำกิจกรรม การท่องเที่ยวมาด้วยตนเอง เช่น อุปกรณ์ดำน้ำ อุปกรณ์ส่องสัตว์ เป็นต้น
☐	☐	05 ทำความสะอาดอุปกรณ์/ เครื่องเล่นทุกครั้งที่ทำให้บริการเสร็จสิ้น
☐	☐	06 ควรมีเส้นทางหรือแนวบอกเส้นทางอย่างชัดเจนในการเข้าใช้บริการ เช่น การตีเส้น สีที่พื้น ให้มีสีที่แตกต่างกันตามชนิดการให้บริการ หรือจุดสีเพื่อแสดงระยะยืน เว้นห่าง เป็นต้น

การท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

ดำเนินการ	ไม่ดำเนินการ	
☐	☐	07 กิจกรรมการท่องเที่ยวต้องไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ และสร้างมลพิษให้กับสิ่งแวดล้อม
☐	☐	08 จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ไม่ก่อเหตุรำคาญ และสร้างอันตรายต่อสุขภาพของผู้ที่อยู่ในชุมชน
☐	☐	09 มีการใช้พาหนะและการขนส่งสาธารณะที่ยั่งยืน และปล่อยมลพิษต่ำ รวมถึงการเดินทางแบบใช้แรงตัวเอง (Active travel) เช่น การเดิน การปั่นจักรยาน เป็นต้น
☐	☐	10 การออกแบบสิ่งก่อสร้างเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว ต้องมีลักษณะที่กลมกลืนกับธรรมชาติ สภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น
☐	☐	11 มีการพิจารณานำทรัพยากรทางเลือกที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่และมีผลกระทบน้อยกว่า มาทดแทนทรัพยากรที่ใช้แล้วหมดไป

การสร้างการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวและชุมชน

ดำเนินการ	ไม่ดำเนินการ	
☐	☐	12 มีการประเมินความพึงพอใจจากนักท่องเที่ยวในด้านคุณภาพ ด้านบริการ และด้านอื่น ๆ
☐	☐	13 มีการนำข้อเสนอและความเห็นจากนักท่องเที่ยวมาพิจารณาและหากมีข้อแก้ไขได้มีการปรับปรุงให้ดีขึ้น
☐	☐	14 ร่วมพัฒนาหรือมีกิจกรรมกับชุมชนรอบข้างให้เกิดการอยู่ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์และเป็นมิตร
☐	☐	15 มีกิจกรรมเสริมสร้างความตระหนักรู้ด้านการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องในแหล่งท่องเที่ยว

การจัดการการท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม

ดำเนินการ	ไม่ดำเนินการ	
☐	☐	16 เปลี่ยนผ้าที่ใช้ในการให้บริการ เช่น ผ้าปูรองเบาะนอน เติียงนอน ปลอกหมอน ฯลฯ ทุกครั้งที่ให้บริการเสร็จสิ้น
☐	☐	17 การให้บริการหัตถการต่าง ๆ ควรแยกห้อง หรือจัดให้มีฉากกั้นระหว่างผู้ใช้บริการห้องละ 1 คน
☐	☐	18 จำกัดจำนวนผู้ใช้บริการให้เหมาะสมกับความสามารถในการรองรับของสถานประกอบการ
☐	☐	19 จัดให้มีระบบการจองนัดหรือจัดคิว ซึ่งมีการกำหนดเวลา เพื่อให้ไม่ต้องมารอรับบริการ
☐	☐	20 สังเกตอาการทางสุขภาพของผู้รับบริการ มีการซักถามประวัติด้านสุขภาพ และตรวจวัดประเมินอาการเบื้องต้นก่อนรับบริการ

รวมคะแนน (จำนวนข้อที่มีเครื่องหมายถูก)

4. เกณฑ์การประเมินแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศนันทนาการ

การจัดการท่องเที่ยววิถีใหม่

ดำเนินการ	ไม่ดำเนินการ	
☐	☐	01 นำเทคโนโลยีมาสนับสนุนการให้ข้อมูลในแหล่งท่องเที่ยวทดแทนการใช้สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น การใช้เอกสารอิเล็กทรอนิกส์แนะนำกิจกรรม สินค้า บริการ
☐	☐	02 การชำระค่าใช้จ่ายผ่านระบบ e-payment เพื่อลดความเสี่ยงในการติดต่อสัมผัส
☐	☐	03 พนักงานไม่สัมผัสของใช้ส่วนตัวของนักท่องเที่ยวโดยตรง หากมีความจำเป็นต้องสัมผัส จะต้องสวมถุงมือก่อนทุกครั้ง
☐	☐	04 มีมาตรการให้นักท่องเที่ยวนำอุปกรณ์/ ของใช้ส่วนตัวในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวมาด้วยตนเอง เช่น อุปกรณ์ดำน้ำ อุปกรณ์ส่องสัตว์ เป็นต้น
☐	☐	05 ทำความสะอาดอุปกรณ์/ เครื่องเล่นทุกครั้งที่ใช้ให้บริการเสร็จสิ้น
☐	☐	06 ควรมีเส้นทางหรือแนวบอกเส้นทางอย่างชัดเจนในการเข้าใช้บริการ เช่น การตีเส้น สีที่พื้น ให้มีสีที่แตกต่างกันตามชนิดการให้บริการ หรือจุดสีเพื่อแสดงระยะยืน เว้นห่าง เป็นต้น

การท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

ดำเนินการ	ไม่ดำเนินการ	
☐	☐	07 กิจกรรมการท่องเที่ยวต้องไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ และสร้างมลพิษให้กับสิ่งแวดล้อม
☐	☐	08 จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ไม่ก่อเหตุรำคาญ และสร้างอันตรายต่อสุขภาพของผู้ที่อยู่ในชุมชน
☐	☐	09 มีการใช้พาหนะและการขนส่งสาธารณะที่ยั่งยืน และปล่อยมลพิษต่ำ รวมถึงการเดินทางแบบใช้แรงตัวเอง (Active travel) เช่น การเดิน การปั่นจักรยาน เป็นต้น
☐	☐	10 การออกแบบสิ่งก่อสร้างเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว ต้องมีลักษณะที่กลมกลืนกับธรรมชาติ สภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น
☐	☐	11 มีการพิจารณานำทรัพยากรทางเลือกที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่และมีผลกระทบน้อยกว่า มาทดแทนทรัพยากรที่ใช้แล้วหมดไป

การสร้างการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวและชุมชน

ดำเนินการ	ไม่ดำเนินการ	
☐	☐	12 มีการประเมินความพึงพอใจจากนักท่องเที่ยวในด้านคุณภาพ ด้านบริการ และด้านอื่น ๆ
☐	☐	13 มีการนำข้อเสนอและความเห็นจากนักท่องเที่ยวมาพิจารณาและหากมีข้อแก้ไขได้มีการปรับปรุงให้ดีขึ้น
☐	☐	14 ร่วมพัฒนาหรือมีกิจกรรมกับชุมชนรอบข้างให้เกิดการอยู่ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์และเป็นมิตร
☐	☐	15 มีกิจกรรมเสริมสร้างความตระหนักรู้ด้านการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องในแหล่งท่องเที่ยว

การจัดการการท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม

ดำเนินการ	ไม่ดำเนินการ	
☐	☐	16 มีป้าย สัญลักษณ์ หรือแนวปฏิบัติเกี่ยวกับมาตรการในการรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวจากอันตรายที่อาจเกิดขึ้นในแหล่งท่องเที่ยว
☐	☐	17 มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย สวมใส่เครื่องแบบที่สังเกตเห็นได้ชัดเจน คอยอำนวยความสะดวกในแต่ละจุด
☐	☐	18 แหล่งท่องเที่ยวอยู่ห่างจากพื้นที่เปราะบางมากกว่า 1 กิโลเมตร
☐	☐	19 มีการกระจายพื้นที่การจัดกิจกรรม เพื่อลดความแออัดของผู้เข้าร่วมกิจกรรม
☐	☐	20 ในกรณีที่มีการเสิร์ฟอาหารและเครื่องดื่ม ต้องมีการควบคุมตามหลักสุขอนามัย และการป้องกันการแพร่เชื้อโรค

รวมคะแนน (จำนวนข้อที่มีเครื่องหมายถูก)

5. เกณฑ์การประเมินแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

การจัดการท่องเที่ยววิถีใหม่

ดำเนินการ	ไม่ดำเนินการ	
☐	☐	01 นำเทคโนโลยีมาสนับสนุนการให้ข้อมูลในแหล่งท่องเที่ยวทดแทนการใช้สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น การใช้เอกสารอิเล็กทรอนิกส์แนะนำกิจกรรม สินค้า บริการ
☐	☐	02 การชำระค่าใช้จ่ายผ่านระบบ e-payment เพื่อลดความเสี่ยงในการติดต่อสัมผัส
☐	☐	03 พนักงานไม่สัมผัสของใช้ส่วนตัวของนักท่องเที่ยวโดยตรง หากมีความจำเป็นต้องสัมผัส จะต้องสวมถุงมือก่อนทุกครั้ง
☐	☐	04 มีมาตรการให้นักท่องเที่ยวนำอุปกรณ์/ ของใช้ส่วนตัวในการทำกิจกรรม การท่องเที่ยวมาด้วยตนเอง เช่น อุปกรณ์ดำน้ำ อุปกรณ์ส่องสัตว์ เป็นต้น
☐	☐	05 ทำความสะอาดอุปกรณ์/ เครื่องเล่นทุกครั้งที่ทำให้บริการเสร็จสิ้น
☐	☐	06 ควรมีเส้นทางหรือแนวบอกเส้นทางอย่างชัดเจนในการเข้าใช้บริการ เช่น การตีเส้น สีที่พื้น ให้มีสีที่แตกต่างกันตามชนิดการให้บริการ หรือจุดสีเพื่อแสดงระยะยืน เว้นห่าง เป็นต้น

การท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

ดำเนินการ	ไม่ดำเนินการ	
☐	☐	07 กิจกรรมการท่องเที่ยวต้องไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ และสร้างมลพิษให้กับสิ่งแวดล้อม
☐	☐	08 จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ไม่ก่อเหตุรำคาญ และสร้างอันตรายต่อสุขภาพของผู้ที่อยู่ในชุมชน
☐	☐	09 มีการใช้พาหนะและการขนส่งสาธารณะที่ยั่งยืน และปล่อยมลพิษต่ำ รวมถึงการเดินทางแบบใช้แรงตัวเอง (Active travel) เช่น การเดิน การปั่นจักรยาน เป็นต้น
☐	☐	10 การออกแบบสิ่งก่อสร้างเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว ต้องมีลักษณะที่กลมกลืนกับธรรมชาติ สภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น
☐	☐	11 มีการพิจารณานำทรัพยากรทางเลือกที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่และมีผลกระทบน้อยกว่า มาทดแทนทรัพยากรที่ใช้แล้วหมดไป

การสร้างการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวและชุมชน

ดำเนินการ	ไม่ดำเนินการ	
☐	☐	12 มีการประเมินความพึงพอใจจากนักท่องเที่ยวในด้านคุณภาพ ด้านบริการ และด้านอื่น ๆ
☐	☐	13 มีการนำข้อเสนอและความเห็นจากนักท่องเที่ยวมาพิจารณาและหากมีข้อแก้ไขได้มีการปรับปรุงให้ดีขึ้น
☐	☐	14 ร่วมพัฒนาหรือมีกิจกรรมกับชุมชนรอบข้างให้เกิดการอยู่ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์และเป็นมิตร
☐	☐	15 มีกิจกรรมเสริมสร้างความตระหนักรู้ด้านการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องในแหล่งท่องเที่ยว

การจัดการการท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม

ดำเนินการ	ไม่ดำเนินการ	
☐	☐	16 มีรูปแบบการจัดการเกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียง หรือใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
☐	☐	17 มีบุคลากรที่มีความรู้ ทักษะและความสามารถในการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการเกษตร ให้แก่นักท่องเที่ยวได้
☐	☐	18 มีการส่งเสริมการขายสินค้าทางการเกษตร การเพิ่มมูลค่าและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรระดับท้องถิ่น (OTOP) ของแหล่งท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ในชุมชน
☐	☐	19 มีการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับศักยภาพการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวและมีการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม
☐	☐	20 มีสภาพธรรมชาติที่สวยงาม และมีการตกแต่งภูมิทัศน์ให้กลมกลืนกับธรรมชาติ

รวมคะแนน (จำนวนข้อที่มีเครื่องหมายถูก)

6. เกณฑ์การประเมินแหล่งท่องเที่ยวชุมชน

การจัดการท่องเที่ยววิถีใหม่

ดำเนินการ	ไม่ดำเนินการ	
☐	☐	01 นำเทคโนโลยีมาสนับสนุนการให้ข้อมูลในแหล่งท่องเที่ยวทดแทนการใช้สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น การใช้เอกสารอิเล็กทรอนิกส์แนะนำกิจกรรม สินค้า บริการ
☐	☐	02 การชำระค่าใช้จ่ายผ่านระบบ e-payment เพื่อลดความเสี่ยงในการติดต่อสัมผัส
☐	☐	03 พนักงานไม่สัมผัสของใช้ส่วนตัวของนักท่องเที่ยวโดยตรง หากมีความจำเป็นต้องสัมผัส จะต้องสวมถุงมือก่อนทุกครั้ง
☐	☐	04 มีมาตรการให้นักท่องเที่ยวนำอุปกรณ์/ ของใช้ส่วนตัวในการทำกิจกรรม การท่องเที่ยวมาด้วยตนเอง เช่น อุปกรณ์ดำน้ำ อุปกรณ์ส่องสัตว์ เป็นต้น
☐	☐	05 ทำความสะอาดอุปกรณ์/ เครื่องเล่นทุกครั้งที่ทำให้บริการเสร็จสิ้น
☐	☐	06 ควรมีเส้นทางหรือแนวบอกเส้นทางอย่างชัดเจนในการเข้าใช้บริการ เช่น การตีเส้น สีที่พื้น ให้มีสีที่แตกต่างกันตามชนิดการให้บริการ หรือจุดสีเพื่อแสดงระยะยืน เว้นห่าง เป็นต้น

การท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

ดำเนินการ	ไม่ดำเนินการ	
☐	☐	07 กิจกรรมการท่องเที่ยวต้องไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ และสร้างมลพิษให้กับสิ่งแวดล้อม
☐	☐	08 จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ไม่ก่อเหตุรำคาญ และสร้างอันตรายต่อสุขภาพของผู้ที่อยู่ในชุมชน
☐	☐	09 มีการใช้พาหนะและการขนส่งสาธารณะที่ยั่งยืน และปล่อยมลพิษต่ำ รวมถึงการเดินทางแบบใช้แรงตัวเอง (Active travel) เช่น การเดิน การปั่นจักรยาน เป็นต้น
☐	☐	10 การออกแบบสิ่งก่อสร้างเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว ต้องมีลักษณะที่กลมกลืนกับธรรมชาติ สภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น
☐	☐	11 มีการพิจารณานำทรัพยากรทางเลือกที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่และมีผลกระทบน้อยกว่า มาทดแทนทรัพยากรที่ใช้แล้วหมดไป

การสร้างการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวและชุมชน

ดำเนินการ	ไม่ดำเนินการ	
☐	☐	12 มีการประเมินความพึงพอใจจากนักท่องเที่ยวในด้านคุณภาพ ด้านบริการ และด้านอื่น ๆ
☐	☐	13 มีการนำข้อเสนอและความเห็นจากนักท่องเที่ยวมาพิจารณาและหากมีข้อแก้ไขได้มีการปรับปรุงให้ดีขึ้น
☐	☐	14 ร่วมพัฒนาหรือมีกิจกรรมกับชุมชนรอบข้างให้เกิดการอยู่ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์และเป็นมิตร
☐	☐	15 มีกิจกรรมเสริมสร้างความตระหนักรู้ด้านการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องในแหล่งท่องเที่ยว

การจัดการการท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม

ดำเนินการ	ไม่ดำเนินการ	
☐	☐	16 มีการวางแผนการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน การกำหนดขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว (carrying capacity) ในพื้นที่ท่องเที่ยวที่จะไม่ทำให้ทรัพยากรทางสังคม วัฒนธรรม ธรรมชาติ หรือสิ่งแวดล้อมเสียหาย
☐	☐	17 มีการจัดสรรรายได้ที่เกิดจากการท่องเที่ยวให้สมาชิกในชุมชน อย่างเป็นธรรม และมีการจัดสรรรายได้ให้กับกองทุนกลางพัฒนาชุมชนเพื่อให้สาธารณประโยชน์ เช่น การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น
☐	☐	18 เส้นทาง จุดบริการท่องเที่ยว และกิจกรรมท่องเที่ยวมีความปลอดภัย
☐	☐	19 อนุรักษ์ฟื้นฟู จัดการการใช้ประโยชน์ และการเพิ่มพูนทรัพยากร ความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรม
☐	☐	20 แก้ไขปัญหามลพิษ เพื่อลดผลกระทบต่อชุมชนอย่างยั่งยืน

รวมคะแนน (จำนวนข้อที่มีเครื่องหมายถูก)

หมายเหตุ ในกรณีที่มีการรวมกลุ่มกัน โดยมีผู้ประกอบการมากกว่า 1 รายขึ้นไป เพื่อขอรับการตรวจประเมินมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว ให้พิจารณาผ่านเกณฑ์ที่ร้อยละ 80 จากร้านค้าทั้งหมด

7. เกณฑ์การประเมินแหล่งท่องเที่ยวเชิงอาหาร

การจัดการท่องเที่ยววิถีใหม่

ดำเนินการ	ไม่ดำเนินการ	
☐	☐	01 นำเทคโนโลยีมาสนับสนุนการให้ข้อมูลในแหล่งท่องเที่ยวทดแทนการใช้สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น การใช้เอกสารอิเล็กทรอนิกส์แนะนำกิจกรรม สินค้า บริการ
☐	☐	02 การชำระค่าใช้จ่ายผ่านระบบ e-payment เพื่อลดความเสี่ยงในการติดต่อสัมผัส
☐	☐	03 พนักงานไม่สัมผัสของใช้ส่วนตัวของนักท่องเที่ยวโดยตรง หากมีความจำเป็นต้องสัมผัส จะต้องสวมถุงมือก่อนทุกครั้ง
☐	☐	04 มีมาตรการให้นักท่องเที่ยวนำอุปกรณ์/ ของใช้ส่วนตัวในการทำกิจกรรม การท่องเที่ยวมาด้วยตนเอง เช่น อุปกรณ์ดำน้ำ อุปกรณ์ส่องสัตว์ เป็นต้น
☐	☐	05 ทำความสะอาดอุปกรณ์/ เครื่องเล่นทุกครั้งที่ทำให้บริการเสร็จสิ้น
☐	☐	06 ควรมีเส้นทางหรือแนวบอกเส้นทางอย่างชัดเจนในการเข้าใช้บริการ เช่น การตีเส้น สีที่พื้น ให้มีสีที่แตกต่างกันตามชนิดการให้บริการ หรือจุดสีเพื่อแสดงระยะยืน เว้นห่าง เป็นต้น

การท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

ดำเนินการ	ไม่ดำเนินการ	
☐	☐	07 กิจกรรมการท่องเที่ยวต้องไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ และสร้างมลพิษให้กับสิ่งแวดล้อม
☐	☐	08 จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ไม่ก่อเหตุรำคาญ และสร้างอันตรายต่อสุขภาพของผู้ที่อยู่ในชุมชน
☐	☐	09 มีการใช้พาหนะและการขนส่งสาธารณะที่ยั่งยืน และปล่อยมลพิษต่ำ รวมถึงการเดินทางแบบใช้แรงตัวเอง (Active travel) เช่น การเดิน การปั่นจักรยาน เป็นต้น
☐	☐	10 การออกแบบสิ่งก่อสร้างเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว ต้องมีลักษณะที่กลมกลืนกับธรรมชาติ สภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น
☐	☐	11 มีการพิจารณานำทรัพยากรทางเลือกที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่และมีผลกระทบน้อยกว่า มาทดแทนทรัพยากรที่ใช้แล้วหมดไป

การสร้างการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวและชุมชน

ดำเนินการ	ไม่ดำเนินการ	
☐	☐	12 มีการประเมินความพึงพอใจจากนักท่องเที่ยวในด้านคุณภาพ ด้านบริการ และด้านอื่น ๆ
☐	☐	13 มีการนำข้อเสนอและความเห็นจากนักท่องเที่ยวมาพิจารณาและหากมีข้อแก้ไขได้มีการปรับปรุงให้ดีขึ้น
☐	☐	14 ร่วมพัฒนาหรือมีกิจกรรมกับชุมชนรอบข้างให้เกิดการอยู่ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์และเป็นมิตร
☐	☐	15 มีกิจกรรมเสริมสร้างความตระหนักรู้ด้านการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องในแหล่งท่องเที่ยว

การจัดการการท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม

ดำเนินการ	ไม่ดำเนินการ	
☐	☐	16 ผู้ปรุงอาหารทุกคนสวมผ้ากันเปื้อน หมวกคลุมผม หน้ากากอนามัย ถุงมือและอุปกรณ์ป้องกันละอองฝอยน้ำลายตลอดการทำอาหาร และให้ล้างมือทุกครั้งก่อนปรุงอาหาร
☐	☐	17 เส้นทาง จุดบริการท่องเที่ยว และกิจกรรมท่องเที่ยวมีความปลอดภัย
☐	☐	18 บรรจุน้ำดื่มในภาชนะที่สะอาด ปลอดภัย มีมาตรฐาน มอก. ไม่ใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหารปรุงสำเร็จพร้อมบริโภค
☐	☐	19 ไม่เตรียมปรุงประกอบอาหารบริเวณพื้น อาหารที่ปรุงเสร็จให้วางบนโต๊ะสูงไม่น้อยกว่า 60 เซนติเมตร มีการปกปิดอาหาร ใช้อุปกรณ์สำหรับหยิบจับหรือตักอาหาร เช่น ช้อน ที่คีบ เป็นต้น
☐	☐	20 ทำความสะอาดสิ่งของเครื่องใช้ด้วยน้ำยาทำความสะอาดทุกครั้ง ก่อนและหลังการให้บริการ

รวมคะแนน (จำนวนข้อที่มีเครื่องหมายถูก)

หมายเหตุ ในกรณีที่มีการรวมกลุ่มกัน โดยมีผู้ประกอบการมากกว่า 1 รายขึ้นไป เพื่อรับการตรวจประเมินมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว ให้พิจารณาผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 จากร้านค้าทั้งหมด โดยผลการประเมินในแต่ละข้อ ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของคณะกรรมการตรวจประเมิน

ผลการประเมิน

ส่วนที่
1

ผลการประเมินด้านสุขอนามัย การป้องกันโรค และการป้องกันการแพร่ระบาดของ
โรคติดต่ออุบัติใหม่ (ต้องผ่านเกณฑ์หมดทุกข้อ)

- เกณฑ์การประเมินด้านสุขลักษณะที่ตั้งของอาคารสถานที่ และสุขอนามัยของเจ้าหน้าที่/ พนักงานที่ให้บริการ

เกณฑ์	ผลการดำเนินงาน			
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ไม่ดำเนินการ	
			ให้คะแนน	ไม่ให้คะแนน
1. ความสะอาดของอาคารสถานที่ให้บริการในแหล่งท่องเที่ยว (2 ข้อ)	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ
2. การระบายอากาศที่ดี (3 ข้อ)	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ
3. สุขอนามัยส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่/ พนักงาน (2 ข้อ)	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ
รวม (7 ข้อ)	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ

- เกณฑ์การประเมินด้านการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่
(กรณีมีการระบาดหรือการเฝ้าระวังโรคในพื้นที่ให้ทำการประเมินส่วนนี้เพิ่มเติมด้วย ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของคณะกรรมการ
ตรวจประเมิน)

เกณฑ์	ผลการดำเนินงาน			
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ไม่ดำเนินการ	
			ให้คะแนน	ไม่ให้คะแนน
1. มีมาตรการกำกับการสวมใส่หน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้า (1 ข้อ)	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ
2. จัดให้มีจุดบริการและอุปกรณ์ทำความสะอาดไว้บริการ (1 ข้อ)	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ
3. กำหนดมาตรการเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล (1 ข้อ)	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ
4. กำหนดมาตรการเพื่อลดความแออัดในแหล่งท่องเที่ยว (1 ข้อ)	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ
5. การระบายอากาศ (2 ข้อ)	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ
6. การทำความสะอาดบริเวณทั่วไปและบริเวณจุดเสี่ยง (2 ข้อ)	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ
7. การจัดการมูลฝอยที่ปนเปื้อนสารคัดหลั่งจากผู้รับบริการ อย่างเข้มงวด (2 ข้อ)	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ
8. การสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อป้องกันโรค (1 ข้อ)	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ
รวม (11 ข้อ)	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ

ผลการประเมิน ส่วนที่ 1

☐ ผ่าน

☐ ไม่ผ่าน

30

มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่
2

ผลการประเมินด้าน GREEN Health (ต้องผ่านเกณฑ์ทุกข้อ)

เกณฑ์	ผลการดำเนินงาน			
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ไม่ดำเนินการ ให้คะแนน	ไม่ให้คะแนน
1. นโยบายด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและการส่งเสริมสุขภาพ (1 ข้อ)	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ
2. G : Garbage การจัดการมูลฝอย (5 ข้อ)	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ
3. R : Restroom การจัดการห้องส้วมและสิ่งปฏิกูล (5 ข้อ)	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ
4. E : Energy การจัดการด้านอนุรักษ์พลังงาน (2 ข้อ)	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ
5. E : Environment การจัดการอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อม (9 ข้อ)	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ
6. N : Nutrition การจัดการสุขภาพโภชนาการ อาหารปลอดภัย และการจัดการคุณภาพน้ำดื่ม - น้ำใช้ (13 ข้อ)	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ
7. การส่งเสริมสุขภาพนักท่องเที่ยว (6 ข้อ)	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ
8. การส่งเสริมสุขภาพเจ้าหน้าที่/ พนักงาน (6 ข้อ)	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ
รวม (47 ข้อ)	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ

ผลการประเมิน ส่วนที่ 2

☐ ผ่าน

☐ ไม่ผ่าน

ส่วนที่
3

ผลการประเมินด้านการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

แหล่งท่องเที่ยว ประเภท

เกณฑ์	คะแนนรวม
การจัดการท่องเที่ยววิถีใหม่ (6 ข้อ)	คะแนน
การท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสุขภาพและสิ่งแวดล้อม (5 ข้อ)	คะแนน
การสร้างการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวและชุมชน (4 ข้อ)	คะแนน
การจัดการการท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม (5 ข้อ)	คะแนน
รวม (20 ข้อ)	คะแนน
ร้อยละ (คะแนนที่ได้ x 100) 20 คะแนน	

ผลการประเมิน ส่วนที่ 3

☐ ผ่าน

☐ ไม่ผ่าน

(แหล่งท่องเที่ยวต้องมีผลการประเมินตั้งแต่ 16 คะแนน หรือร้อยละ 80 ขึ้นไปเท่านั้น จึงจะผ่านการประเมิน)

รายละเอียดอธิบายเกณฑ์การประเมิน
มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมิตร
กับสุขภาพและสิ่งแวดล้อม
(**GREEN** Health Attraction)

รายละเอียดแนบท้าย 1	การจัดการคุณภาพอากาศภายในอาคาร สำหรับการจัดการคุณภาพอากาศในอาคารสาธารณะในประเทศไทย ได้มีการกำหนดค่าเฝ้าระวังคุณภาพอากาศภายในอาคารสาธารณะ ประกอบด้วย ภาวะสบายเชิงความร้อน และสารปนเปื้อนในอากาศ เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงคุณภาพอากาศในอาคารให้เหมาะสม ไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ที่อยู่อาศัย หรือ หากเป็นแหล่งท่องเที่ยวก็จะต้องไม่ส่งผลกระทบต่อเจ้าหน้าที่ พนักงาน และนักท่องเที่ยว โดยประเภทอาคารสาธารณะที่กำหนด และค่าเฝ้าระวังต่าง ๆ เป็นไปตามประกาศกรมอนามัย เรื่อง ค่าเฝ้าระวังคุณภาพอากาศภายในอาคารสาธารณะ พ.ศ. 2565
รายละเอียดแนบท้าย 2	การจัดการมูลฝอยที่ปนเปื้อนสารคัดหลั่ง เช่น หน้ากากอนามัยในแหล่งท่องเที่ยวพิจารณาให้คำแนะนำ ดังนี้ กรณีในพื้นที่มีระบบการเก็บขยะติดเชื้อ - เก็บรวบรวมมูลฝอยที่ปนเปื้อนสารคัดหลั่งเป็นประจำทุกวันใส่ถุงขยะ (ถุงแดง) 2 ชั้น - ถุงชั้นแรก ให้มัดปากถุงด้วยเชือกให้แน่น แล้วใช้ฟ็อกกี้ฉีดสเปรย์พ่นบริเวณปากถุงด้วยสารฆ่าเชื้อ เช่น แอลกอฮอล์ 70 % หรือน้ำยาฟอกขาว (เช่น ไฮเตอร์) - ซ้อนด้วยถุงขยะอีก 1 ชั้น มัดปากถุงด้วยเชือกให้แน่นและใช้ฟ็อกกี้ฉีดสเปรย์พ่นบริเวณปากถุงด้วยสารฆ่าเชื้ออีกครั้ง - ประสานหน่วยงาน อปท.หรือ รพ.สต. ในพื้นที่เพื่อเก็บขน และนำขยะติดเชื้อไปกำจัดอย่างถูกต้อง - ล้างมือให้สะอาดด้วยน้ำและสบู่หรือเจลแอลกอฮอล์ทันที กรณีในพื้นที่ไม่มีระบบการเก็บขยะติดเชื้อ - เก็บรวบรวมมูลฝอยที่ปนเปื้อนสารคัดหลั่งเป็นประจำทุกวันใส่ถุงขยะทั่วไป 2 ชั้น - ถุงชั้นแรกที่บรรจุมูลฝอย ให้ราดด้วยสารฆ่าเชื้อ เช่น แอลกอฮอล์ 70 % หรือน้ำยาฟอกขาวลงในถุงเพื่อทำลายเชื้อ - มัดปากถุงให้แน่น ใช้ฟ็อกกี้ฉีดสเปรย์พ่นบริเวณปากถุงด้วยสารฆ่าเชื้อ - ซ้อนด้วยถุงขยะอีก 1 ชั้น มัดปากถุงด้วยเชือกให้แน่นและใช้ฟ็อกกี้ฉีดสเปรย์พ่นบริเวณปากถุงด้วยสารฆ่าเชื้ออีกครั้ง - ขยะที่ผ่านการทำลายเชื้อแล้วให้ประสานและนำส่ง อปท.ในพื้นที่เพื่อนำไปกำจัดเป็นขยะทั่วไป - ล้างมือให้สะอาดด้วยน้ำและสบู่หรือเจลแอลกอฮอล์ทันที อ้างอิงจาก : คำแนะนำวิธีกำจัดหน้ากากอนามัยใช้แล้วในสถานการณ์ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
รายละเอียดแนบท้าย 3	การกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและการส่งเสริมสุขภาพ สำหรับการประเมินตามมาตรฐานนี้ สามารถพิจารณารายละเอียด ดังนี้

	1. แหล่งท่องเที่ยวที่มีการรับนโยบายจากหน่วยงานส่วนกลาง หากมีการสั่งการหรือกำหนดให้หน่วยงานหรือสถานประกอบการต่าง ๆ ในภูมิภาคหรือพื้นที่ดำเนินการ หรือมีการมอบนโยบายจากผู้บริหารหรือเจ้าของสถานประกอบการในด้านการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย และการส่งเสริมสุขภาพในแหล่งท่องเที่ยว โดยทำการกำหนดนโยบายเป็นลายลักษณ์อักษรชัดเจน 2. มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ผู้รับผิดชอบ วิธีการดำเนินงานตามนโยบายที่กำหนดไว้ 3. มีการสื่อสารนโยบายและข้อมูลเพื่อสร้างความเข้าใจกับพนักงานและนักท่องเที่ยว 4. มีการตรวจติดตาม ทบทวน และประเมินผลการดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย และการส่งเสริมสุขภาพ ทั้งนี้ แหล่งท่องเที่ยวสามารถกำหนดนโยบายด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัยและการส่งเสริมสุขภาพ ร่วมกับนโยบายอื่น ๆ ของแหล่งท่องเที่ยวได้ เพื่อความเหมาะสมและสอดคล้องกับการดำเนินงานของแหล่งท่องเที่ยวนั้นได้
รายละเอียดแนบท้าย 4	การจัดการมูลฝอย โดยพิจารณาการดำเนินการลดปริมาณ และคัดแยกมูลฝอย เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ ณ แหล่งกำเนิดมูลฝอย มีการกำหนดภาชนะรองรับมูลฝอย ที่มีลักษณะเหมาะสมกับการใช้งาน อาจกำหนดข้อความหรือสัญลักษณ์ซึ่งแสดงถึงมูลฝอยประเภทนั้นไว้ที่ภาชนะรองรับมูลฝอยก็ได้ หรือกำหนดตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. 2560 ได้แก่ • สีน้ำเงิน สำหรับมูลฝอยทั่วไป • สีเขียว สำหรับมูลฝอยอินทรีย์ • สีเหลือง สำหรับมูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ • สีส้ม สำหรับมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน และการดำเนินการด้านความสะอาด สุนัขลักษณะของการจัดการมูลฝอยทั่วไปของแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นไปตามกฎกระทรวงสุนัขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. 2560 โดยผู้ประเมินสามารถพิจารณาตามความเหมาะสมของแหล่งท่องเที่ยว นั้น ๆ และข้อมูลต่าง ๆ ประกอบทั้งด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยว โดยเน้นการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
รายละเอียดแนบท้าย 5	การจัดการห้องส้วมและสิ่งปฏิกูล มีการพัฒนาส้วมสาธารณะในอาคารที่เป็นพื้นที่ส่วนกลางของแหล่งท่องเที่ยวตามมาตรฐานส้วมสาธารณะระดับประเทศ (HAS) ของกรมอนามัย ส้วมสาธารณะ หมายถึง ห้องส้วมในที่สาธารณะหรือสถานประกอบการหรือสถานบริการที่จัดเตรียมไว้ให้ประชาชนทั่วไปใช้บริการ การพัฒนาส้วมสาธารณะในประเทศไทยให้ได้มาตรฐานนั้น เน้นการพัฒนาส้วมสาธารณะไทยให้บรรลุ 3 เรื่อง คือ สะอาด เพียงพอ ปลอดภัย ได้มาตรฐาน 1. สะอาด (Health) หมายถึง ส้วมจะต้องได้รับการดำเนินการให้ถูกหลักสุขาภิบาล เช่น ห้องส้วมและสุขภัณฑ์ทั้งหมดจะต้องสะอาด ไม่มีกลิ่นเหม็น มีน้ำสะอาด สบู่ล้างมือ กระดาษชำระเพียงพอ การเก็บกักหรือบำบัดสิ่งปฏิกูลถูกต้อง และมีสภาพแวดล้อมสวยงาม ซึ่งจะมีผลดีทั้งร่างกายและจิตใจของผู้ใช้บริการ

2. เพียงพอ (Accessibility) หมายถึง ต้องมีจำนวนส้วมให้เพียงพอแก่ความต้องการของผู้ใช้ รวมถึง ผู้พิการ ผู้สูงอายุ หญิงมีครรภ์ และส้วมต้องพร้อมใช้งานตลอดเวลาที่เปิดให้บริการ
 - 3.ปลอดภัย (Safety) หมายถึง ผู้ใช้บริการจะต้องปลอดภัยขณะใช้ส้วม เช่น สถานที่ตั้งส้วม ไม่เปลี่ยว ห้องส้วมแยกชาย - หญิง มีแสงสว่างเพียงพอ เป็นต้น
- เกณฑ์มาตรฐานส้วมสาธารณะระดับประเทศ (HAS) รายละเอียดดังนี้

ความสะอาด (Health : H)

1. พื้น ผนัง เพดาน โถส้วม ที่ก่อดโถส้วม โถปัสสาวะ สะอาด ไม่มีคราบสกปรก อยู่ในสภาพดี ใช้งานได้
2. น้ำใช้สะอาด เพียงพอ และไม่มีกลิ่นน้ำยุง ภาชนะเก็บกักน้ำ ชันตักน้ำ สะอาด อยู่ในสภาพดี ใช้งานได้
3. กระดาษชำระเพียงพอต่อการใช้งานตลอดเวลาที่เปิดให้บริการ (อาจจำหน่ายหรือบริการฟรี) หรือสายฉีดน้ำชำระ ที่สะอาด อยู่ในสภาพดี ใช้งานได้
4. อ่างล้างมือ ก๊อกน้ำ กระຈก สะอาด ไม่มีคราบสกปรก อยู่ในสภาพดีและใช้งานได้
5. สบู่ล้างมือ พร้อมให้ใช้ ตลอดเวลาที่เปิดให้บริการ
6. ถังรองรับมูลฝอย สะอาด มีฝาปิด อยู่ในสภาพดี ไม่รั่วซึม ตั้งอยู่ในบริเวณอ่างล้างมือหรือบริเวณใกล้เคียง
7. มีการระบายอากาศดีและไม่มีกลิ่นเหม็น
8. สภาพท่อระบายสิ่งปฏิกูลและถังเก็บกักไม่รั่ว แตก หรือชำรุด
9. จัดให้มีการทำความสะอาด และระบบการควบคุมตรวจตรา เป็นประจำ

ความเพียงพอ (Accessibility : A)

10. จัดให้มีส้วมนั่งราบสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ หญิงตั้งครรภ์ และประชาชนทั่วไปอย่างน้อยหนึ่งที
11. ส้วมสาธารณะพร้อมใช้งานตลอดเวลาที่เปิดให้บริการ

ความปลอดภัย (Safety : S)

12. บริเวณที่ตั้งส้วมต้องไม่อยู่ที่ลัดดา/ เปลี่ยว
13. กรณีที่มีห้องส้วมตั้งแต่ 2 ห้องขึ้นไป ให้แยกเป็นห้องส้วมสำหรับชาย หญิง โดยมีป้ายหรือสัญลักษณ์ที่ชัดเจน
14. ประตู ที่จับเปิด - ปิด และที่ล็อคด้านในสะอาด อยู่ในสภาพดี ใช้งานได้
15. พื้นห้องส้วมแห้ง
16. แสงสว่างเพียงพอ สามารถมองเห็นได้ทั่วบริเวณ

สำหรับการจัดให้มีส่วนนั่งราบสำหรับผู้พิการผู้สูงอายุ และหญิงตั้งครรภ์ในบริเวณที่สะดวก เข้าถึงได้ง่าย ต้องจัดให้มีห้องส่วนสำหรับผู้พิการ หรือทุพพลภาพ และคนชราอย่างน้อย 1 ห้อง และมีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการ หรือทุพพลภาพ และคนชราตามที่กำหนดในกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2564 และการจัดการสิ่งปลูกสร้างให้ถูกสุขลักษณะให้พิจารณารายละเอียดเพิ่มเติมจากกฎกระทรวงสุขลักษณะการจัดการสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2561

รายละเอียดแนบท้าย 6

1. การจัดการพื้นที่สีเขียว จัดภูมิทัศน์ และพื้นที่ว่าง

พื้นที่สีเขียว หมายถึง พื้นที่ธรรมชาติ หรือพื้นที่ที่มนุษย์สร้างขึ้นหรือกำหนดขึ้นในเมืองหรือชุมชนปกคลุมด้วยพืชพรรณเป็นองค์ประกอบหลัก มีประโยชน์เพื่อสิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศการดำรงชีวิต และคุณภาพชีวิตของประชาชน

พื้นที่สีเขียวยั่งยืน หมายถึง พื้นที่สีเขียวที่มีพืชพรรณที่มีความหลากหลายทั้งชนิดและปริมาณ โดยมีไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ เป็นองค์ประกอบหลักและได้รับการดูแลบำรุงรักษาให้คงอยู่อย่างยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสมดุลทางระบบนิเวศเกิดสภาพแวดล้อมที่ ดี สวยงาม ร่มเย็น น่ายู่ และเพิ่มองค์ประกอบของการใช้ประโยชน์ที่ดินทั้งทางตรงและทางอ้อม แก่การยกระดับคุณภาพชีวิตของประชากรในเมืองและชุมชน ผู้มาเยือน ตลอดจนเสริมสร้างเศรษฐกิจของชุมชน

พื้นที่สีเขียว แบ่งออกเป็น 6 ประเภท ตามคุณลักษณะและการใช้ประโยชน์ ได้แก่

- 1) พื้นที่สีเขียวสาธารณะ เช่น สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ สนามเด็กเล่น
- 2) พื้นที่สีเขียวอรรถประโยชน์ ประกอบด้วย
 - พื้นที่สีเขียวส่วนบุคคล เช่น สวนในโครงการพัฒนาของเอกชน สวนในบ้านและอาคารพักอาศัย
 - พื้นที่สีเขียวในสถาบัน เช่น แหล่งประวัติศาสตร์ สถาบันการศึกษา สถาบันราชการ
 - พื้นที่สีเขียวในพื้นที่สาธารณูปการ เช่น พื้นที่ฝังกลบขยะ พื้นที่รอบบ่อบำบัดน้ำเสีย เขตท่าอากาศยาน
- 3) พื้นที่สีเขียวที่เป็นริ้วาวตามแนวสาธารณูปการ เช่น พื้นที่ริมทางสัญจรทางบกบริเวณริมทาง เกาะกลางถนน เขตทางรถไฟ และพื้นที่ริมทางสัญจรทางน้ำ บริเวณริมแม่น้ำ คลองชลประทาน
- 4) พื้นที่สีเขียวเพื่อเศรษฐกิจของชุมชน เช่น พื้นที่สีเขียวที่เป็นแหล่งผลิตอาหารแก่ชุมชน ประเภท ไร่ นา สวนผลไม้ พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

- 5) พื้นที่สีเขียวธรรมชาติ เช่น พื้นที่สีเขียวบนเนินเขา พรุ แหล่งน้ำ พื้นที่ชุ่มน้ำ
- 6) พื้นที่สีเขียวที่ยังไม่มีการใช้ประโยชน์ หรือรอการพัฒนา เช่น พื้นที่สีเขียวที่ปล่อยรกร้าง

อนึ่ง พื้นที่สีเขียวประเภทดังกล่าวข้างต้น ไม่ได้ถูกจำกัดด้วย “สี” การใช้ประโยชน์ ที่ดินตามการผังเมือง กล่าวคือ สามารถตั้งอยู่ในบริเวณทั่วไป ทั้งนี้ ในมาตรฐานสัญลักษณ์การใช้ประโยชน์ที่ดินของกรมโยธาธิการและผังเมือง พ.ศ. 2549 ได้กำหนดนิยาม “เขตสีเขียว” ประเภทต่าง ๆ ไว้เรียบร้อยแล้ว

การจัดการพื้นที่สีเขียวและภูมิทัศน์ไม่ร้อยละกว่าร้อยละ 10 ตามความเหมาะสมของพื้นที่ในแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้เป็นที่พักผ่อนหรือผ่อนคลายสำหรับนักท่องเที่ยวและพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ โดยคิดรวมพื้นที่ว่างและพื้นที่สีเขียวภายในสถานประกอบการ พื้นที่ว่างหรือพื้นที่ที่ไม่มีอาคารปกคลุม ได้แก่ ลานจอดรถ สระว่ายน้ำ แนวถนน ดาดฟ้า ฯลฯ ให้คำนวณขนาดพื้นที่ว่างทั้งหมดเทียบเป็นร้อยละของเนื้อที่ทั้งหมดของแหล่งท่องเที่ยว (ไม่ใช่พื้นที่ใช้สอย) ส่วนพื้นที่ปลูกต้นไม้ หรือพื้นที่สีเขียว อนุโลมให้รวมพื้นที่เพาะกล้าต้นไม้ สวนแนวตั้งหรือพื้นที่ที่จัดเป็นสวนประดับในอาคารด้วยได้ และสามารถนำมาคำนวณรวมกันได้

2. การติดตั้งบ่อดักไขมัน สำหรับสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ให้ดำเนินการตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดสถานประกอบกิจการที่ต้องจัดให้มีบ่อดักไขมัน พ.ศ. 2565 สถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่ต้องจัดให้มีบ่อดักไขมัน และกำหนดหลักเกณฑ์ด้านคุณลักษณะ วิธีการติดตั้งและการบำรุงรักษาบ่อดักไขมัน และเงื่อนไขในการจัดให้มีบ่อดักไขมัน เพื่อประโยชน์ในการควบคุม ดูแลการระบายน้ำเสียที่มีไขมันปนเปื้อนออกสู่สิ่งแวดล้อมไม่ให้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและสิ่งแวดล้อม และสถานประกอบกิจการนอกเหนือจากที่ประกาศกระทรวงสาธารณสุขข้างต้นกำหนด ให้มีการดำเนินการตามหลักการ วิธีการ กฎระเบียบ และกฎหมายที่หน่วยงานราชการกำหนด

3. การติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสีย สำหรับบำบัดน้ำเสียของแหล่งท่องเที่ยว ได้มีการกำหนดประเภทอาคารและมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทั้งตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทั้งจากอาคารบางประเภทและบางขนาด และให้มีการจัดทำรายงานตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบการเก็บสถิติและข้อมูลการจัดทำบันทึกรายละเอียดและรายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย พ.ศ. 2555

ในกรณีแหล่งท่องเที่ยวที่ไม่ได้กำหนดให้มีการติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียตามกฎหมายดังกล่าว ต้องมีการติดตั้งบ่อดักไขมันบริเวณที่ระบายน้ำเสีย และรวบรวมน้ำเสียไปยังบ่อซึม โดยให้น้ำเสียไหลซึมลงดิน เพื่อให้เป็นไปตามหลักวิชาการและไม่ส่งผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อมโดยรอบ

	4. การป้องกันอัคคีภัยและการอพยพหนีไฟ กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน เกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. 2555 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2561 5. การจัดการสารเคมีให้มีความปลอดภัย สามารถพิจารณาการดำเนินการของ แหล่งท่องเที่ยวตามความเหมาะสมและเกิดความปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่และพนักงาน โดยสามารถพิจารณาข้อมูลเพิ่มเติมได้ตามกฎกระทรวงกำหนด มาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และ สภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับสารเคมีอันตราย พ.ศ. 2556
รายละเอียดแนบท้าย 7	1. การจัดการสุขาภิบาลอาหาร โดยแหล่งท่องเที่ยวต้องมีการดำเนินการให้ถูกต้องหลัก สุขาภิบาลอาหาร ประกอบด้วย • สถานที่ปรุงประกอบอาหาร และรับประทานอาหาร • การเตรียม - ปรุงอาหาร • การจัดการอาหาร • ภาชนะ • ผู้ประกอบกิจการและผู้สัมผัสอาหารต้องผ่านการอบรมตามหลักสูตรผู้ประกอบกิจการ และ ผู้สัมผัสอาหาร ภายใต “กฎกระทรวงสุขลักษณะของสถานที่จำหน่ายอาหาร พ.ศ. 2561” ทั้งนี้ จำเป็นต้องส่งเสริมให้แหล่งท่องเที่ยวดำเนินการให้ถูกต้อง เหมาะสม กับสถานที่ และให้เป็นไปตามมติและข้อคิดเห็นที่คณะกรรมการตรวจประเมิน เพื่อให้เกิดการพัฒนาในทางที่ดีอย่างต่อเนื่อง 2. อาหารปลอดภัย พิจารณาที่มาของแหล่งวัตถุดิบที่ปลอดภัย เหมาะสมตามบริบทของ แหล่งท่องเที่ยว โดยวัตถุดิบที่ใช้สำหรับนักท่องเที่ยวต้องทราบที่มา และทวนสอบกลับได้ หากเกิดกรณีเจ็บป่วยที่มีอาจสาเหตุจากอาหาร และมีการควบคุมคุณภาพตามมาตรฐาน ที่เกี่ยวข้อง เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของนักท่องเที่ยว สำหรับหลัก 5 ประการ อาหารปลอดภัย ประกอบด้วย รักษาความสะอาด แยกอาหารที่สุกแล้วออกจาก อาหารสด ปรุงอาหารให้สุกทั่วถึง เก็บอาหารในอุณหภูมิที่เหมาะสม และใช้น้ำและวัตถุดิบ ที่ปลอดภัยในการปรุงอาหาร 3. การจัดการคุณภาพน้ำดื่ม - น้ำใช้ • น้ำดื่มเน้นการบริการน้ำดื่มที่สะอาด ได้มาตรฐาน และมีการทำความสะอาด สถานที่ จุดบริการ ภาชนะบรรจุให้สะอาด และแนะนำผู้มาดื่มให้ระวังคุณภาพน้ำดื่ม ตรวจเฝ้าระวังด้วยชุดทดสอบการปนเปื้อนโคลิฟอร์มแบคทีเรีย ความถี่อย่างน้อย ปีละ 2 ครั้ง หรือเฝ้าระวังทางห้องปฏิบัติการตามเกณฑ์คุณภาพน้ำประปาดื่มได้ กรมอนามัย พ.ศ. 2563 อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยคณะกรรมการตรวจประเมิน อาจพิจารณาทางกายภาพและเอกสารประกอบการพิจารณา

รายละเอียด

- น้ำใช้ แนะนำเป็นน้ำประปาหรือน้ำที่ผ่านการปรับปรุงคุณภาพน้ำแล้ว ให้เน้นการทำความสะอาดถังพักน้ำหรือส้อมเผื่อสำรองคุณภาพน้ำใช้ ตรวจสอบด้วยชุดทดสอบปริมาณคลอรีนอิสระคงเหลือ (Residual chlorine) ในน้ำประปา (ปลายท่อไกลที่สุด) กำหนดมาตรฐาน 0.2 – 0.5 มิลลิกรัม/ลิตร (สถานการณ์ปกติ) ความถี่อย่างน้อย 6 เดือน/ครั้ง และ 0.5 – 1.0 มิลลิกรัม/ลิตร (สถานการณ์เกิดโรคระบาด) 4 เดือน/ครั้ง และเพิ่มความถี่ในการเผื่อสำรองตามความรุนแรงของโรค โดยคณะกรรมการตรวจประเมินอาจพิจารณาทางกายภาพและเอกสารประกอบการพิจารณา

ทั้งนี้ อาจทำการสุ่มตรวจเผื่อสำรองคุณภาพน้ำดื่ม-น้ำใช้ในวันตรวจประเมินด้วยก็ได้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม

รายละเอียดแนบท้าย 8

การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ โดยแหล่งท่องเที่ยวต้องกำหนดเขตปลอดบุหรี่ให้อยู่ในบริเวณที่เหมาะสม มีการระบายอากาศที่มีความปลอดภัยต่อสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ทั้งนักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ และพนักงาน ทั้งนี้ รายละเอียดการจัดการให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่ อ และยานพาหนะเป็นเขตปลอดบุหรี่ หรือเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ พ.ศ. 2561

กฎหมาย หลักเกณฑ์ และมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

กฎหมาย หลักเกณฑ์ และมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

1. กฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545
2. กฎกระทรวง ว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2564
3. ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. 2560
4. กฎกระทรวงสุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. 2560
5. กฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2564
6. กฎกระทรวงสุขลักษณะการจัดการสิ่งปฏิกูล พ.ศ. 2561
7. ประกาศกรมอนามัย เรื่อง ค่าเฝ้าระวังคุณภาพอากาศภายในอาคารสาธารณะ พ.ศ. 2565
8. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดสถานประกอบกิจการที่ต้องจัดให้มีบ่อตกไขมันพ.ศ. 2565
9. ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากอาคารบางประเภทและบางขนาด
10. กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบการเก็บสถิติและข้อมูลการ จัดทำบันทึกรายละเอียด และรายงานสรุปผลการดำเนินงานของระบบบำบัดน้ำเสีย พ.ศ. 2555
11. กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. 2555
12. กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2561
13. กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับสารเคมีอันตราย พ.ศ. 2556
14. กฎกระทรวงสุขลักษณะของสถานที่จำหน่ายอาหาร พ.ศ. 2561
15. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ ควบคุมคุณภาพและการจัดการสุขลักษณะของ การจำหน่ายอาหารประเภทปรุงสำเร็จ ในสถานที่จำหน่ายอาหาร พ.ศ. 2565
16. เกณฑ์คุณภาพน้ำประปาดื่มได้ กรมอนามัย พ.ศ. 2563
17. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภท หรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงานและ ยานพาหนะให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่ และยานพาหนะเป็นเขตปลอดบุหรี่หรือเขตสูบบุหรี่ ในเขตปลอดบุหรี่ พ.ศ. 2561

เอกสารอ้างอิง

- กรมการท่องเที่ยว. (2559). คู่มือการตรวจประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ. สืบค้นเมื่อ 7 พฤศจิกายน 2565 จาก, <https://www.dot.go.th/ebooks/ebooks-view/417>
- กรมการท่องเที่ยว. (2559). คู่มือการตรวจประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์. สืบค้นเมื่อ 7 พฤศจิกายน 2565 จาก, <https://www.dot.go.th/ebooks/ebooks-view/426>
- กรมการท่องเที่ยว. (2559). คู่มือการตรวจประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม. สืบค้นเมื่อ 7 พฤศจิกายน 2565 จาก, <https://www.dot.go.th/ebooks/ebooks-view/418>
- กรมควบคุมโรค. (2565). คำแนะนำการเดินทางท่องเที่ยวที่ปลอดภัยในช่วงโควิด 19. สืบค้นเมื่อ 7 พฤศจิกายน 2565 จาก, <https://ddc.moph.go.th/dcd/pagecontent.php?page=569&dept=ddc>
- กรมอนามัย. (2564). คู่มือโรงแรมที่เป็นมิตรกับสุขภาพและสิ่งแวดล้อม GREEN Health Hotel. สืบค้นเมื่อ 7 พฤศจิกายน 2565 จาก, <http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER17/DRAWER002/GENERAL/ DATA0003/00003404.PDF>
- กรมอนามัย. (2565). แผนการสร้างเสริมระบบอนามัยสิ่งแวดล้อมเพื่อสุขภาพ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566. สืบค้นเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2565 จาก, <https://apps.hpc.go.th/dl/web/upFile/2022/09-10265-20220906125521/5aeeb354122de5dda91c088763b9cd9b.pdf>
- กระทรวงสาธารณสุข. (2565). แนวปฏิบัติด้านสาธารณสุขเพื่อการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)มาตรการปลอดภัยสำหรับองค์กร (COVID Free Setting) สำหรับกิจกรรมด้านการท่องเที่ยว. สืบค้นเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2565 จาก, https://stopcovid.anamai.moph.go.th/attach/w774/f20220126094027_yCeTK81PYd.pdf
- กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. คำแนะนำวิธีการกักตักกักอนามัยใช้แล้วในสถานการณ์ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19). (อินเทอร์เน็ต).(เข้าถึงเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2565) เข้าถึงได้จาก : <https://covid19.anamai.moph.go.th/en/general-public/.2565>
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2564). แผนการดำเนินงานโครงการแนวทางความปลอดภัยด้านสุขอนามัย Amazing Thailand Safety & Health Administration (SHA). สืบค้นเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2565 จาก, <http://123.242.157.9/document/fpdf-27052563-21.pdf>
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2564). แผนการดำเนินงานโครงการแนวทางความปลอดภัยด้านสุขอนามัย Amazing Thailand Safety & Health Administration (SHA) ประเภทกิจการนันทนาการและสถานที่ท่องเที่ยว. สืบค้นเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2565 จาก, https://www.thailandsha.com/info_inside/28
- จิราภรณ์ บุญยั้ง และพนิดา นิลอรุณ. (2565). การประเมินมาตรฐานด้านสุขอนามัยของวิสาหกิจท่องเที่ยวโดยชุมชนในจังหวัดสมุทรสงคราม. วารสารมหาจุฬานาครทรรค์, 9(4), 341 – 357.

เอกสารอ้างอิง

- ซ์ชาวลย์ เข้ากระจ่าง. (2564). การรับรู้ความต้องการถึงกิจกรรมการท่องเที่ยวและความปลอดภัยด้านสุขอนามัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการท่องเที่ยวจังหวัดกรุงเทพมหานครของกลุ่มวัยทำงานภายหลังการใช้มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อโรคโควิด-19 ของรัฐบาล. สืบค้นเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2565 จาก, <https://mmm.ru.ac.th/MMM/IS/vlt15-2/6114993357.pdf>
- ดนัย บวรเกียรติกุล. (2561). งานอนามัยสิ่งแวดล้อมกับการท่องเที่ยว. วารสารการบริการและการท่องเที่ยวไทย, 13(1), 81 – 92.
- ไตรเทพ วิชัยโกวิทเทน และคณะ. (2564). การท่องเที่ยวทางทะเลและชายฝั่งวิถีใหม่ภายหลังการระบาดของโรคโควิด-19 ในประเทศไทย. วารสารธรรมศาสตร์, 40(3), 161 – 190.
- ปัทมพร อิมวิทยา และศรัณญา กันตะบุตร. (2564). แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยเจนเนอเรชันวายต่อการท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพในจังหวัดเชียงใหม่. วารสารบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 7(3), 296 – 303.
- ปิ่นฤทัย คงทอง. (2562). แนวทางการจัดการความปลอดภัยทางการท่องเที่ยวของอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในฐานะจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติ. วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี, 13(1), 403 – 413.
- วจิณี อาริรอบ, ธนัชร มุสิกะบุตร, มัสลิน บัวบาน และชลิดา ตระกูลสุนทร. (2564). การพัฒนาโมเดลด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ภูมิภาคตะวันตกเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพอย่างยั่งยืน. วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, 8(2), 45 – 63.
- ศิริภา จิตพ่อง และอัฐมา บุญปาลิต. (2561). สภาพปัญหาความปลอดภัยระหว่างการท่องเที่ยวที่มีผลต่อการใช้บริการการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายแพทย์สุวรรณชัย วัฒนายิ่งเจริญชัย
นายแพทย์อรรถพล แก้วสัมฤทธิ์
นายสมชาย ตูแก้ว

อธิบดีกรมอนามัย
รองอธิบดีกรมอนามัย
ผู้อำนวยการสำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม

คณะผู้จัดทำ

นางสาวปริญญ์ ใหม่มเจริญศรี
นางสาวศิริลักษณ์ กลิ่นมาลี
นางสาวสุนิสา แวงชัยภูมิ
นางสาวกุลธิดา สุขมาก
นางสาวอรุณี คำจันทร์วงศ์
ดร.อังสุมาลิน จ่านงชอบ

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้เรียบเรียง

นางสาวชไมพร เป็นสุข

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

**สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม
กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข**

**Bureau of Environmental Health
Department of Health : Ministry of Public Health**

ถนนติวานนท์ อำเภอเมือง จังหวัดนครบุรี 11000

โทรศัพท์ 0-2590-4349 โทรสาร 0-2590-4762

เว็บไซต์ <http://env.anamai.moph.go.th>

